

3/0749

వ తి ది న ము వ క టి ం వ బ డు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 22-వ తేది గురువారము
ద థి రో డ్దా రి నా మ థం వ త్స ర ము, కార్తికమాస శుక్ల చతుర్థి ౧౬.

No 195

నంబిక ౧౯౫౬

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు పు న మ యి న మండు

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతయింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో క్రమసిద్ధినిజపరచుచున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాదు నకలుమందులవలన గొర్రెముగలుగును. చంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోదముగలుగుదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటకు వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"

Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్తనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”

పటము రంగులతో ముద్రించబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. సహా 0-6-0.

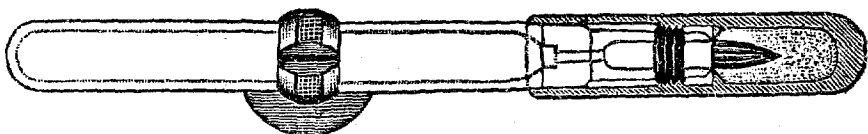
వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు లేక, బొంబాయి.

నెల్వ్ ఫిల్లింగు

“ఆ గేట్”

ఫ్రంట్స్ వేనా

పాక్ పెన్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనధర్మి అని చెప్పదగు ఈ “ఆగేట్” కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూనేతమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణమును పొందుచున్నది.

సాధారణమయిన “ఆగేట్” కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు “ఆగేట్” గా జూపానీ సుపయోగింపబడు యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మెలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

ది మదరాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి, (లిమిటెడ్)

మదరాసు, హంటురోడ్డు నందుండు మెసర్స్ టాకర్ అండు నవ్వవారి భవనమునకు ప్రక్కనముండు నెం 2/4 కు భవనమును మాత్రాంచి ఏర్పాటు చేయబడినదనియు, మా మాగేటింగుదొర్లరుకు, ప్రధానవైద్యులు నకు ఆయుర్వేదరక్త కుడిక బాక్లరు ఎక్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు, ప్రతినిధులు, అదివారము, నెలవైద్యులందు కూడ, ఈదిగున తెలుపబడిన కాలములందు కోగులను కరితించి, వారికి సులహా నొసంగెదరు. అని మేము ఇందుమూలముగా ఎల్లరకును నిజజేయుచున్నాము.

బ్రాంచిలెఫీసు,

2/4 హంటురోడ్డు, మదరాసు, } ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు

హెడ్ ఆఫీసు.

44 గోవిందప్పనాయక వీధి, హార్టి రోడ్, మదరాసు. } సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకు.

} పగలు 10-30 గంటలనుండి,

} సాయంత్రము 8-30 గంటలవరకు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

953

17-11-28 శనివారము నుండి 28-11-28 తేది శుక్రవారము వరకు సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శించబడును.

శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 3 గంటల 15 గంటలకు ప్రదర్శించుటకు ఆర్జున్యమును కలగజేయుచున్నది.

వెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్, విల్లియం

డెస్టాండు అను సుప్రసిద్ధనటులను గలను.

జలాస్కాలో జరిగిన ఒక గొప్పవైద్య సాహిత్యరత్నము విశ్లేషిం నూత్నమైంది మార్చుగది. రెండవవారము 4, 5, 6, 7, 8 గంటల 8 గంటలు. గ్రామార్ట్ గ్రాఫిక్ యూనివర్శల్ ఇంటర్ నేషనల్ స్కూల్ విశోదమును కూడచూపబడును.

విజయ్ కవలెను

అన్ని జిల్లాలలోను ధారాశ్రమైన మంత్రులవై భవనములగు విజయ్ కవలెను: దక్షిణమును ఈదిగవ విద్యాసమునకు కంపుకొనవలెను.

The Cannanore Weaving Works,
Cannanore, Malabar,

కాంగ్రెసు విధానము

అందు కొన్ని మార్పులు.

(జన్మభూమి ప్రతిఘటన)

కాంగ్రెసు విధానమునందు నూచింపబడిన మార్పులు, చట్టములు ఈ క్రింద వివరభాగముతో ప్రాతిపదికపడినవి:-

77. సభలో నొకవిషయమును సుపరిశీలించునపుడు బల పడుచున్నప్పుడు మాత్రము ఒక సభ్యుడు మాట్లాడవచ్చును. సభవారి అనుమతితో, అయిన అత్యున్నత విషయములు వివరింపవచ్చును. కాని ఆ విషయముల వివరసభ్యులు చెప్పవచ్చును.

78. తీర్మానము నంగీకరింప జేపరచిన సభ్యు డే ప్రత్యక్షతర మీయవచ్చును గాని సభకు సుపరిశీలించినవా యను వై తీర్మానము సుపరిశీలించినవాడును ప్రత్యక్షతర మీయ వచ్చును.

79. సభ సామీపమునందు నను సుపరిశీలించిన అందు కాలనిర్ణయమును, స్థలనిర్ణయమును గావించిన డేవ్వు చట్టంబు కాదు.

80. చర్యకుందర్భమున గావించిన ఉపన్యాసములను సభా వ్యవస్థాపక నిత్యకర్తలందు ప్రాయశఃకర్తవ్యము.

ఒట్లు పుచ్చుకొనుట

81. ఒక తీర్మానము క్లిష్టముగ నున్నపుడు సభవారు దా నిని భాగములు భాగములుగా వొట్లు పుచ్చుకొనవలెను నని కోర వచ్చును.

82. చర్య ప్రాతికార్యముగా అభ్యర్థకుడు తీర్మానమునై సభవారి సమ్మతుల గోరును.

83. అభ్యర్థకుడు ఓటుకు వెట్టినపుడు సభ్యులను అను మించుచుగానో, ప్రతిపక్షముగానో సమ్మతుల నీయ వచ్చు నని కోరును. అయిన అంతకు అనుమతము గల్గినదియు, ప్రతిపక్షము గల్గినదియు ప్రకటించును. అయిన దెచ్చిన ఫలితము నంగీకరిం పవలెను, తీర్మానమునై దివిజన జేయవచ్చును. తీర్మానము అన్నియును మెజారిటీ ఓటునుబట్టి నిర్ణయింపబడును.

చర్యచుద్ధ్య ఆటంకములు

84. చర్యచుద్ధ్య, క్రమభంగము చేసి దెప్పియు, కోరం లేదని గాని, సభ సామీపమున గాని, సభవారు మరే యే కారణముల వైస నుంచివిన తలంచి గాని, చర్య సామీపమున పచ్చును.

చర్య నాపుడల జేయుట

85. ఒక చర్యను యాకింది విధముగ నాపుడల జేయ వచ్చును:-

(అ) 'సభ యిప్పుడు ఆపుడల జేయవలయును' అని ఉపపాదన గావించి.

(ఆ) ఎరలైన సభ్యుడు కోరం నంగీకరించి చెప్పి.

(ఇ) 'సభవారు కిరువార కార్యక్రమమునకు బోకలయు ను' అను సుపపాదన మంగీకరించి

(ఈ) వై తీర్మానము ననుసరించి

కోరం చాలదని గాని, సభ సామీపమున గాని అపివేయ బడిన చర్య అట్లు అపివేయబడి నప్పటినుంచియు, సభవారి అనుమతితో గాని, మరల తీర్మానించి గాని, చర్య ప్రారంభింప వచ్చును.

"ముందుప్రశ్న"

87. ముందుప్రశ్న యావిధముగ నడుగుబడును. "ఆ ప్రశ్న యిప్పుడు సుపరిశీలించబడును."

88. 'ముందుప్రశ్న' అంగీకరింపబడినయెడల, అసలు తీర్మానము పోవును.

89. ముందుప్రశ్న ప్రోగీకరింపబడినయెడల అసలు తీర్మానము సభకు గాని చర్య గాని లేకుండ ఓటుకు వెట్ట బడును.

సభ సామీపమున జేయుటలకు 'ముందుప్రశ్న' పోవచ్చును. 91. దానిని తీర్మానించినట్లే అసలు తీర్మానమున కట్టి మరల గాని జేయకుండ 'ముందు ప్రశ్న' ఆటంకపడును.

92. 'ముందు ప్రశ్న' వై చర్య ఆపుడల జేయవచ్చును.

93. 'ముందు ప్రశ్న' కమిటీలో సుపరిశీలించవచ్చును.

చర్య నిర్ణయము

కాలనిర్ణయము

94. తీర్మానము సుపరిశీలించుటకు 15 నిమిషములును, చర్యకుంతలను ప్రత్యక్షతర మీయటకు 10 నిమిషములును వ్యవధి

యాయబడును. ఏవిషయమై గాని, యక యేసభ్యుడు 10 నిమిషములకన్న యెక్కువ మాట్లాడుటకు వీలులేదు.

ముగింపు

95. చర్య జరుగునపు డెట్లు దైనను సరే ఒక సభ్యుడు లేచి తీర్మానమును ఓటుకు వెట్టవలె నని ఉపపాదించవచ్చును. అట్టి ఉపపాదనము బలపరుంపబడినయెడల, ఆ సభ్యుడు మాట్లాడుటకు ముగియగానే యకను యేమియును చర్య లేకుండ అవ వలసినదిగ నుపపాదించవచ్చును. అయ్యది అంగీకరింపబడినయెడల నిక నేమియును చర్య లేకుండ చర్చింపబడు తీర్మానమును అభ్యర్థకుడు ఓటుకు వెట్టవచ్చును. చర్య ముగింపవలె నని గావించిన ఉపపాదనము ప్రోగీకరింపబడినయెడల, మరల చర్య యొకట అపివేయబడెనో, అచటనుండి ప్రారంభింపబడును.

క్రమభంగము

96. ఈ క్రిందివిధముగ జేసినయెడల సభ్యులు క్రమభంగ ము గావించినవారగుదురు.

(అ) దివిజనములో వోటు జేయనివారు

(ఆ) అత్యవసరములగు మాటల సుపయోగించి, వాని సుపసంహరించుకొనుటకు గాని, తృప్తికరముగ తుమాపణ గోరు ఓటు గాని తిరస్కరించినవారు

(ఇ) మరయొక సభ్యునిగూర్చి నిందావాక్యముల బల్కిన వారు

(ఈ) సభాకార్యము క్రమముగ జరుగకుండ అల్లరి చేయ వలె నని చేసినవారు

(ఉ) అభ్యర్థకుడు ఒక శాస్త్రాధ్యయనుడు ఉత్తరపు గావించి నపుడు ఉల్లంఘించినవారు,

97. ఒక సభ్యుడు క్రమభంగము గావించినటుల ఆశ్చ ర్యము ప్రకటించిన ఏదోక సభాతీర్మానము వైస నీకిందివిధముగ శిక్షింపవచ్చును:-

(1) సభనుండి వెడలగొట్టియు

(2) సభాకార్యమునకు రాకుండ కోరకాల మాపు డలజేసి గాని, తృప్తికరముగ తుమాపణ నిచ్చుటకు రాకుండ జేసి గాని,

(3) జరిమానా జేసిగాని

98. ఒక సభ్యుడు అక్రమముగను జేసినపుడు ఆ అభి యోగమును స్వచ్ఛముగ దెల్పి దానినిగూర్చి తీర్మానింపవలెను. అట్టిసభ్యుని శిక్షించుటకు ముందు, ఇష్టమైనయెడల అయినను సభ్యులను అనుమతము దెల్పుకొనవలసియున్నది. అట్లు దెల్పుకొనిగాని, లేక తిరస్కరించిగాని, అభియోగము లేబడిన సభ్యుడు సభా లయమునుండి వెడలిపోయి, అవిషయమై సభానిర్ణయముకోరకు వేదియింపబడును.

99. చర్య కుందర్భమున నిందావాక్యముల ప్రయోగించి నందులకు అత్యవసరమున దైవరైనను 'అమాటల సుపసంహరిం పవలెను' అని ఉపపాదించవచ్చును. అఉపపాదన మంగీకరించి నయెడల అభ్యర్థకు డామాటలను సుపసంహరింపవలెనని కోరవచ్చును లేదా జీసివేయవచ్చును. అమాటల సుపయోగించినపుడే అత్య వసర దెలుపవలెనుగాని, మరయొక సభ్యుడుమాట్లాడినవిదప నట్లు చేయరాదు.

100. ఏసభ్యుని మాటలు తీసివేయబడెనో అయిన క్రమ భంగము గావించినటుల తలంపబడును.

101. ఈనిబంధనలకు భంగముగ ప్రవర్తించిన సభ్యుడైన రైనను, సభవారు తీర్మానించినటుల శిక్షింపబడును.

కమిటీలు

సభ అంతయు కమిటీ లగుట

102. ఈసభయంతయు నిపుడు కమిటీగమరకలయును, అతీర్మానము అంగీకరింపబడి సభయంతయు కమిటీగ జేర్చబ డవచ్చును.

103. ఇట్టి కమిటీ చెయ్యవలెను గానింగు వోటునుమా త్రేమే చలాయించును.

104. ఒక సభ్యుడు ఒక విషయమును గూర్చి యెన్ని సార్లును మాట్లాడునయెనో నిర్ణయించుట గూర్చియు, ఉపపా దనో, సభకునో బలపరుంబునుగూర్చియు సున్న చట్టముల విషయమునకన్న, యాచటములన్నియును సాధ్యమైనంతవరకు సభ యంతటికమిటీలో ననుసరింపవలయును.

105. కమిటీ లన్నియును, బహిరంగసభలో నివేదింప వలయును. అసభయంతటి సభ్యులు నివేదిక నంగీకరింపవచ్చును లేదా చర్చింపవచ్చును.

106. కమిటీలందు గావించబడిన ఉపన్యాసములు నివే దించరాదు.

సెలెక్టకమిటీలు

107. ఒక విషయమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ విచారించుటకు తీర్మానమునై, ఒక సెలెక్టకమిటీని నియోగింపవచ్చును.

108. సెలెక్టకమిటీయందు మాగ్గురకు తప్పకనగా మండ ను, 9 మంది కెమ్మకగామండను సభ్యులుండవలెను. ఇందులో కమిటీ నియోగించుచు సుపపాదించిన సభ్యు డుండవలయును.

109. సెలెక్టకమిటీ నియోజనమున బలపాదించి నపుడు ఏమిగూడు సభ్యులయినను లేదా బాలకులకలెనని కోరయెడల, కమిటీని, బాలకులకలెనని నియమింప వలయును. ఓట్లునను ముగనన్నపుడు అభ్యర్థకుడు లాటునుబట్టి నిర్ణయింప వలెను.

110. ఏసెలెక్ట కమిటీలో వైసను మాగ్గురు సభ్యులు చాచరైనను కోరం నరిపోవును.

111. సెలెక్ట కమిటీయొక్క క్రమము సమాజేశమునకు కమిటీనియోజనము సుపపాదించిన సభ్యునికోరిక మై అభ్యర్థకుడు కాలస్థలముల నిర్ణయింపవచ్చును.

112. సెలెక్టకమిటీ నియోజనము సుపపాదించినవారే ధానిఅభ్యర్థకుడుగనుండును. కమిటీ జేయగ నిర్ణయించిన జేయగనుం డును. అభిమతే చెయ్యవలె కమిటీలో సభ్యుడైవుడు, అయిన కోరికయెడల అభ్యర్థకుడుగ నుండవచ్చును.

113. సెలెక్టకమిటీ చెయ్యవలెను మామూలుఓటుగాక కాస్టింగ్ వోటు ఉండును.

114. కమిటీలలో క్రమవిధానము జరుగునటుల చెయి ర్చును తాయయండును.

115. కమిటీలలో అక్రమము గజువుపుడు సభ్యులు బహి రంగసభలో నివేదించి, విచారించవలయును.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (మది అణాలు)

మెనులభము! (పోస్తుభుర్లు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాలకు ఈమాత్రలు నివ్యాప్తము. అజీర్ణము, అరచి, అవ్రలిం తలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగ ముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్వములు, శిర స్సు, ప్రేళ్లు అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొ ప్పులను బోగొట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔష థ మగుటచేతను వరమహాప్రక్రియయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్తు నిడుమెలు, ఎలవర్రు, కృష్ణా జిల్లా.

ఇండియా ఇన్స్ట్రెన్సుకంపెనీ

లిమిటెడ్-కలకత్తా

ఇద్దరు ఆర్నెజింగు ఇంజనీర్లులు కావలెను. ఒకరు (వదిడజిల్లాలకును, మరయొకరు ఆంధ్రజిల్లాలకును కావలెను.

మంచి అనుభవముగలవారయ్యారేమే దరఖాస్తులను పంపు కొనవలెను. జీతము నెల 1-కి రూ 50-100 ప్రయాణపుభర్తులు బత్తామాడ యిచ్చబడును.

ఇకరవివరములకు ఈదిగువ చిటానునకు ప్రాయశఃలెను.

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీపతి

లి. ఏ. ఎమ్. లి. సి. ఎమ్. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు మద్రాసు ప్రాంతి ఆఫీసు: 19 హాల్స్ గార్డు, మాంటుకోర్డు మద్రాసు.

గావు తగుభరి జాతకరత్నము త్వరపడు!!

జన్మరత్నము ఖట్టిలేదే వేళ ముక్కు గునది లేక యేవంక త్వరపరిమలను శాస్త్రరత్న గురీడింగుతో సహా యెన్ని సంక త్వరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము ప్రాసికోనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయు రారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీ మీ జాత కములను మీరే ప్రాసికోనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషు డినికల డ 2-0-0, తెలఘణలోగా కోనానాకి 1-0-0 మాత్ర (164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఇళింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

స్థానిక సంఘముల స్వాతంత్ర్యము

అధ్యక్షకోవర్తనము

(నిన్నటి తరువాయి)

తాలూకా బోర్డులు

రోడ్డు వైద్యశాలలు వైతాలూకా బోర్డులకు అధికారము గలదు. మునిసిపాలిటీలయందున్న వైతాలూకా బోర్డులయందు కూడ అధ్యక్షులు ఎన్నుకొనుదురామన నభ్యుత్సాహాలి గింటి మూడు కంతులు ఎన్నుకొనబడిన వారుగను ఒకవంతు ప్రభుత్వనియమితులుగను యున్నారు. ఇట్టి ప్రతిస్థితులలో ప్రజల బహుభాగంకర మగు విధమున మునిసిపాలిటీల నిర్వహణకు వైద్యశాలయం ఇట్టిలోపములేక జరుపుట పాతకాలమున నున్నది. నిర్వహించుటకును తాలూకా బోర్డుల ధర్మ మెన్నునది. తాలూకా బోర్డులు వ్యవహారమున నెవ మొత్త ముండును పన్నుల కల్ల రాబట్టుకొన ఆనందము లేదు. ఈ విధమున తాలూకా బోర్డులు మునిసిపాలిటీలకన్న అక్రమమైనవి. ఈ కారణములవల్ల బోర్డులు ప్రభుత్వము వారి సహాయమునై ఆధారపడి యుండుట అవసరము. అప్పుడప్పుడు ప్రభుత్వమువారు అనవసరముగ బోర్డులు కలగజేసి కొనుటచే ఇబ్బందు లేర్పడుచున్నవి.

తాలూకా బోర్డుల పాతకాల విషయమై కొంత చెప్పెదను. పాతకాల నిర్వహణమునకు కావలసిన నిర్మాణ ఇతర ఏర్పాటులకు తాలూకా బోర్డులవల్ల నిర్మించెదరు. ఉపాధ్యాయుల జీతములు అర్హతలు మార్పులు వరదీయవలయునని మున్నగు విషయములు ఎట్లుండెలయునో తెలుపుచు జిల్లా నిర్వాహకారి సలహాను పంపును. ఇవి కేసులు సలహా లేనను గ్రాంటుపోవు నేమో అనుభవమునలన తాలూకా బోర్డువారు ఈ సలహాను ఉత్తరువులనై అంగీకరింపజేయుచున్నది. ధన సహాయ మిచ్చు నెవరైనా ప్రభుత్వమువారు తాలూకా బోర్డుల పరిపాలననునందు అనవసరముగ బోర్డులు కలగజేసికొనుట వృద్ధిపని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ నున్నది. ప్రజాభివృద్ధియగు ప్రతి పాపమున సహాయమిచ్చుచున్నామన ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వము వారు తాలూకా బోర్డులకు గ్రాంటులు ఇవ్వకలయునో గాని ధన సహాయ మిచ్చుటకు చున్నదన నెవరైనా స్థానిక స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠాపనములకు లేకుండునని యున్నానని యిట్లుంటును స్వాతంత్ర్యముగ లేదు. ఇట్లు అనవసరముగ అవసరములకు లోబడుట కన్న అత్యగ్రహణముగ స్వపరిపాలన సంఘములు లేకుండునని అదాముతోపాటు లిగించుకొనవచ్చును. ఇరుల అధికారమునకు లోబడి ఇతరుల ధన సహాయమునై ఆధారపడి నెట్లు పాతకాలము పోషించుటకన్న ప్రజలకు ఉపయోగకర మగు పద్ధతులనై స్వతంత్రులని కొన్ని పాతకాలనే నిర్వహించుట ఎన్నియో విధముల లాభకర మని నాటిభిప్రాయము.

జాతీయవిద్య

జాతీయవిద్యావ్యవస్థాపనము మన మింకను చక్కగ గ్రహించలేదు. విజ్ఞానాభివృద్ధిని తేజావార్యమునకు గల పర స్పరసంబంధమును మన మింకను గ్రహించలేదు. జాతీయము నకును జ్ఞానాభివృద్ధిని పరస్పరవిరోధము లేదని గ్రహించవలసిన వారగోతులున్నవి. మన మింకను ప్రారంభదశయందున్నాము. ముఖ్యుగల జాతీయవిద్యయన నేమో అన్నప్పుడు మూలమే గ్రహించగలిగియున్నాము. ఉన్నత మగు ఆదర్శముల ననుసరింప వలయునని కొనుచున్నాము. జాతీయతపట్ల పూజ్యభావము మనలో కలిగి లగువారి యందుకూడ గలదు. బాల్య విద్యా విధాన నిర్ణయము ఒక గొప్ప కమర్సు. నేటిదియు బాల్యకాల ము లేదని మనకు కలిగి గలదెంతో లేకటి ది నను పొరు లావిధముననే యుండగలదు. స్వాతంత్ర్యము, దయ, కట్టునల, ధర్మము, సత్సవర్తము బాల్యమున వృద్ధి యగుట అనుకూలముగ వలసరములయందు బాల్యవిద్య సభ్య నింపవలెను. బాల్యవిద్యను చిహ్నములుగ నుండు పాతకాలల యందు విద్య సభ్యనింపవలెను స్వాతంత్ర్యమునకు ఉత్సాహ పడుట అసంభవము. బాల్యకాల ఆదర్శముగ నుండగలవారే ఉపాధ్యాయులుగ నుండవలెను. బాల్య పరిగ్రంథములు వారి స్వాతంత్ర్యభిలాషను వృద్ధిపెండ్లవలెనని నుండవలెను. పాత కాలాపాధ్యాయులను నియమించి అధికారము, పతనము గ్రంథముల నిర్మించు అధికారము మనకు లేదనిన ఆపాతకాలము మునిసిపాలిటీల యందులేదు. బాల్యకాల లాభకర మగు విద్య ఇచ్చు సందర్భమున ప్రభుత్వమువారిలన ఆంధ్రములు గలిగిన మన కేక్రికోలది ప్రతిస్థితియగు ధర్మమై యున్నది. సంపూర్ణ మగు విశాల ఉన్నత స్వాతంత్ర్యభావముల పాతకాలలయందు ఆదర్శములై యుండవలెను. అప్పుడే పాతకాలలు జాతీయపాత

కాల లనుపేక్ష పొందగలవు. స్వాతంత్ర్య జాతీయతలకుల నను నుండి పాతకాలముల నిర్వహించుటకు స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘ మునకు అధికారము లేకున్న నిర్వాహముయందు తమ కట్టి సంబంధము నుండి వక్కరలేదని స్థానిక సంఘములు తీర్మా నించుకొనవచ్చును. మనకు లోచన విధమున మన బాల్యకాల విద్య గలవుటకు మనకు అధికారములేకున్న స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు నేటి వీరకాలమున చెప్పవచ్చును. బాల్యకాలోపాటు స్వాతంత్ర్యము కలిసియుండిననే స్వపరిపాలన మగును. స్వాతంత్ర్యముతోపాటు బాల్యకాలాధికారము అధిక మగును.

విద్యాకాలము లేదనివారు శ్రేష్టమైనవారు నుండవచ్చు ను. వారిసలహా మిగుల లాభకరముగ నుండవచ్చును. కాని సలహాదర జాతీయతాభివృద్ధికి అనుకూలముగాని సలహాలను వదలమునో నిరాకరింపవలెను. ఈ స్వాతంత్ర్యము స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములకు కుండవలెను. ఇప్పుడు జాతీయతలకు మును మునిసిపాలిటీలకు నున్నామే గాని నిజమగు అధికారము నుగ లేదు. స్వాతంత్ర్య ప్రతిస్థాపనమున ప్రభుత్వ ఆధికారము యెంత మొందినను నేను స్వాతంత్ర్యమునే కోరెదను. మక్కా గుడుగులవలె లెక్కలేన పాతకాల లుండుట కన్న జాతీయతలకుల కనుసరించి నిర్వహించుట కొన్ని పాతకాలలన్న ను ఎన్నియో విధముల లాభకరముగ నుండును.

జిల్లాబోర్డులు

మునిసిపాలిటీలు తాలూకా బోర్డులకు ఎట్లున్నదో జిల్లాబోర్డులకు కూడ నట్లే యున్నది. కేసు గొప్ప ప్రాముఖ్యత అనువిధమున స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముల ఆదంబరము అధిక మగు నున్నకే గాని నిజమని అధికారము మున్నగు నున్నది. నిజమగు పదార్థము మనకు దొనకుట లేదు. అనంతపార్థము కట్టుచిక్కగ ఛానుముగతము కాన్పించుచున్నది. ఇట్లుండే కేసులుకూడ మాయమగుచున్నవి. ప్రతిప్రతిష్ఠాపనమునకును తమ అభ్యుత్సాహ ఎన్నుకొనుటకు హక్కులుంటవలెను. తమ ఆభ్యుత్సాహ ని ఎన్నుకొనుట ప్రతిస్థాపనమునకు నేరన సభ్యుల హక్కులు యున్నవి. మృత్యుమగు పక్షికి త్రాడు కట్టి రక్కలకు త్రింపిన అదివైకగుడుట అసంభవము. అత్రాడు ఎంతమారులు వ్యాపించునో అంతమారుల కష్టముతో ఎవర గలదు. తన యజమానిని నేర్పుచుంటును మలకగలదు. జిల్లా బోర్డులపై ఇట్లున్నది. తమ అభ్యుత్సాహ ఎన్నుకొను అధికారము జిల్లాబోర్డులకు లేదు. ఇందులకేమికారణము? ఒకటే కారణము నాకు కనుపడుచున్నది. తమ మిత్రులకు తమకు కావలసినవారికి ఈ ఉపాధ్యాయుల లిక్కలయినను ఉద్దేశముతోడను ఈ అధికార మును జిల్లాబోర్డులకు ప్రభుత్వమువారి వద్దలేదు. ప్రభుత్వసభ్యు లు, మంత్రిలు (నాటివీరై ఎట్టిమోహములేదు.) గ నుండి ప్రభుత్వమువారికి తప్పిలేకరముగ తమ అధికారములను నిర్వహించ సామర్థ్యముగలవారు భారతీయులలో అనేకు లుండగ ఎన్నుకొనినవిధమున జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవని నిర్వహించవలసిన చెప్పట అనిచేకము. అధికారములయందు లిగించుటలై అభ్యుత్సాహ నియమించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి యందున్నది. జిల్లాబోర్డు అభ్యుత్సాహ నియమము స్థానిక స్వపరిపాలనము నకు వీరనికేలకముగ నున్నది. భారతదేశపు స్వాతంత్ర్యదశ్యము లకు అనుమానకరముగ నున్నది. ఇది అంతమొందవలసిన పట్టు దలతో మనము కనిపించుట ధర్మము. ఈ అనుమానకరముగ పరి సిరులు అంతమొందవలసిన మన కృషి నలు క వలెను. ఈనాటి ప్రభుత్వమువారు మనకు ఇచ్చుచుండిన మన కొకటే మార్గముగలదు. ప్రభుత్వమువారిచే నియమించుట అభ్యుత్సాహ ఎట్టి కనిపించుకాని నిధముగ ప్రతిస్థానోపాదములకు గడంకవలెను. అప్పుడు అభ్యుత్సాహ లేమంటే తామే కనవదలు కొని పోవలసినవచ్చును.

ఇది స్వపరిపాలనమా?

ఇప్పుడు మూడ మనకృపలుండే మనకు అధికారము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇప్పుడు వచ్చిన ప్రభుత్వమువారి ఏతెలు మనకు అభ్యుత్సాహలకు అంధములను కలగజేసివచ్చు ను. మనకులపోన కొరకే ప్రభుత్వమువారు మనవీర్వాసములను కడుచేయవచ్చును. లై సెన్సులను కాన్పించుచున్నాము. ఎన్ని కలను మార్చవచ్చును. హక్కులను తిగిగొనివచ్చును. తెజ వాడమునిపాటికి కలిగిన అనుభవము నిదర్శముగ నున్నది. ని రంభకాధికారుల పరిపాలనమునకును మంత్రిుల పరిపాలనమున కును ఎట్టిభేదములేదని స్పష్టమైంది. మంత్రిులపరిపాలనమున ది సంభర్షణమున కొరకేనీ తెమియులేదు. నాకు సున్నతములపట్ల మోహములేదు. స్థానిక సంఘముల పరిపాలనమునందు బోర్డులు కలగజేసికొనుటకు మంత్రిుల కన్నెయో అవకాశము లున్నవి. ఏదోపద్ధతి ననుసరించి అధికారులు బోర్డులు కలగ జేసికొనుట

కు అడ్డపాటులు పోలేను. కాని ఇప్పుడువచ్చినవిధము వారు ప్రకరించుట భాగ్యముగలేదు. స్వాతంత్ర్య జాతీయమిందు ఇత రతదేశములందు కూడ స్థానిక సంఘములు కేంద్రప్రభుత్వభాగ రమునకు లోబడియున్నవి. కాని కేంద్రప్రభుత్వసభ్యులు ప్రజల లకు బాధ్యులైయున్నప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వమువారికి స్థానిక సంఘములనై అధికార ముండుటలను ఎట్టి కష్టముకలగదు. కాని భారతదేశమునందు కల మొదలు లోకవరకు ప్రభుత్వసభ్యులంద రు నిరంకుశాధికారులైయున్నారు. ఇట్టి కఠినతలలో ప్రభుత్వ మువారు స్థానిక సంఘముల పరిపాలనమునందు బోర్డులు కలగ జేసికొనుట కలన వాటికన్న అన్నిస్వాతంత్ర్యమునకుకూడ భంగ ము యొగ్గుచును. ప్రజాభివృద్ధి స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనముగ మారవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి కొరక లను కొనసాగించుటకు స్థానిక సంఘములు వాటిఅభ్యుత్సాహ సాధనములుగ నున్నవి. కాని వీటికిని ఇతర ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపన లకు భేదమేమనిన ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనమునందు అధికారులు జీత ము పుచ్చుకొనుచుండుట. ఇచ్చుట జీతము బత్తియై లేక ప్రభుత్వము వారి ఉత్తరువులను సభ్యులు నిర్వహించుచుండుట. మునిసిపాల అభ్యుత్సాహ ఒకమర్రాకి మర్రాకి ప్రక్క పారుటకు బాధ్యులై యున్నారు. జీతములైతే లేక మంత్రిుల ఉత్తరువుల ననుసరిం చి వదిలేయుటకు పొరు లీసభ్యు లందరిని ఎన్నుకొనుచున్నట్లు కనుపడుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలన మనునాట అర్థము లేని దగుచున్నది. అంతా ప్రభుత్వపరిపాలనమే గాని ఆమె లేనను స్వ పరిపాలనము లేదు. ఇంకొకన్న స్థానిక పరిపాలనమో లేక గౌర వస్థానిక పరిపాలనము అని పేరుమార్చుట భాగ్యము.

స్థానిక సంఘముల అధికారములు కొంచముగ నున్న వాటికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. స్థానిక సంఘముల అధికారముల సంఘములకు నియోజకవర్గములకును బాధ్యులై యుం డవలెను. అధికారములు క్రింపవచ్చునుగాని ఉపయోగించుటకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముండవలెను. ఇట్లు చేసినగాని బాధ్యతా యత్ర ప్రభుత్వము ప్రారంభము కాదు. స్థానిక సంఘముల జీత పాలనమునందు స్వల్ప విషయములందుకూడ ప్రభుత్వమువారు బోర్డులు కలగ జేసి కొనవదలు.

అడిగిల్లు లాభకర మని అధికారి నుండ వచ్చును. మంచి వారుగనుండ వచ్చును. కాని స్థానిక సంఘములను తమకాటికింద అణగియుండవలె నని వారుకోరెదరు. స్థానిక సంఘముల గొంతు విూద చెయ్యిపెట్టి మంత్రి యుండును. అనుభవోన్ముముయొ క్క వానవరిగిన గొంతు పినుటకు కలెక్కరు బాటుపట్టు కొనె దరు. ఇంకనియోజక వర్గమువారు కత్తి చేరకట్టుకొనెదరు. ఇం కనియోజక వర్గమువారు కత్తి చేరకట్టుకొని కత్తిండుటకు నా మకొను యుండురు. అత్యగ్రహణముకలిగిన వారు ఒకయోజనా నినే నేవించుట కష్టము. ఇకపురు యజమానులను నేవించుట అసాధ్యము. అయిదాదామరేది యజమానులను నేవించవలసిన మన గతి ఎట్లుండనో నేరగ చెప్పట అవసరము.

మనకు ఒకేఅధికారి యుండవలెను. నియోజక వర్గము వారే మనఅధికారులుగ నుండవలెను. స్థానిక సంఘములు నియో జకవర్గములకు బాధ్యులై యుండవలెను. నియోజకవర్గమువారి ర్హములు కష్టముగనుండవు.

ఇట్లు జరుగ వుండిన పరిపాలనవిషయములందు స్థానిక సంఘముల మనకేలమోత్రము లాభముకలగదు. పునాదియే గట్టి గ లేకుండిన ఇంక సాధ మెట్లుండను. ఏదిధముగ ఆలోచించినను స్థానిక స్వపరిపాలనాదంబరములను ఎట్టిలాభము కలగకులే దని నాటిభిప్రాయము. కాని ప్రజలకు నేరచేయుటలయ ననుఉద్దేశముతో స్థానిక సంఘసభ్యులు పనిచేయుచున్నాము. పిల్లలకు, భయము నుంచుట, నీటిసప్తము సాధ్యములను కలగజేయుట, వన్ను భారమును క్రింపుట, రోడ్లచక్కగనుచుట, ఈత్రవహరము లందు భనాకలేక నేరజేయవలయును. ఉద్దేశముతోనుండుట ను భయము. ఇట్లు పనిచేయుటయే చాలాసని కొందరుకలచుచు ను. ఇట్టి సమర్థములకు విషయముకొరుచున్నాను. ఇతరభయ దలను పొటింకక పొరులకు క్రికొలది నేమిచేయుటలయ న ప్రతిత్తిండు బా రుండుట అగును. కాని రాజకీయజీవితము నందు అనుభవముగలవారు అనుమానకర మగుఅదరణము కీలం జాలరు.

కుప్పకు తెలము

డబ్బీ 1-క వెల రు. 0.8-0 పి. పి. ఫతా 0-12- ఈ తెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, గుడ్డ లకు వాయుటకు ఉపయోగించును అమృతాంజనం డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

అ.క. పా. ప. క. క. క.

శాస్త్రిగారి కొక ప్రశ్న

కేసడా రాయభారము - 1921 తీర్మానము.

శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్యగారు "వాయిస్ ఆఫ్ ఇండియా" పత్రికకు యిట్లు వాయించుచున్నాడు:-

సామ్రాజ్యమంత్రి మహాశయ్యగారు భారత జేతమునకు సంబంధించిన చిరస్మృతమున ఆయననుగూర్చి గావించిన ప్రసంగమునుగూర్చి రైట్ ఆన్ లుల్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ పత్రికలో గావించిన సంభాషణమునకును బాగ్రత్త జదివినది. ఆయనకు తీరము దుర్బలముగ నున్న పీఠిలో మరయుక సారి ప్రాంతీయతలో కష్టము గలగ జేయవలసి వచ్చినందులకు విచార మగుచున్నది. కాని వారు త్వరలోనే, పిల్లల పుత్రులకు కాలేజీలోని ఆయనవైగావించిన ఆరోపణకు, యిప్పుడు గావించిన సంభాషణలో ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దానినిగూర్చి సంజేషనపై జేసెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. కేసడా ప్రధానమంత్రి మెకెంటీగారు తాను 1921 సామ్రాజ్యమహాసభ తీర్మానమునకు గావించిన యార్థముతో శాస్త్రిగారుగూడ కేకేధించి రని చెప్పినవిషయమును గూర్చియే నే నీపుడు చెప్పుచున్నాను. శాస్త్రిగారు గొప్పసంగి సంభాషణయందు నేను ప్రయోచించిన దానిలోని విషయములు వ్యక్తిగతమున చాల అప్రామఖ్యములుగ నున్నవి. కాని 1921 సామ్రాజ్య మహాసభ తీర్మానమునకు మెకెంటీగారు గావించిన అర్థము ఇండియాకును అధినేత రాజ్యములకుల భారతీయులకును చాల ముఖ్యమైన విషయము. మెకెంటీగారు గొప్పసంగి అర్థము సరియైనదేయెడల, అప్పుడా తీర్మానము యంతవరకును మేమునుకూడ చున్నటువంటి దాని కన్న చాల లెక్కన ప్రాముఖ్యము గలదగును. అప్పుడు స్పష్టమైనాని ఆ తీర్మానమును రద్దుజేయవలెనని కోరిన కోరిక సఫలమగును.

ఇచ్చట మెకెంటీ గింగుగారి మాటలనే ఉద్ధరించెదను:-

"నేను ఒక విషయమును మాత్రము ప్రస్తుతము చేయవలసియున్నది. ఈ విషయమై చర్చించుటకా నా చేతులెత్తవలకు కట్టివేయబడిన వాదు. రెండు సంవత్సరముల క్రింద మూవహాసభ గావించిన తీర్మానము అధినేత రాజ్యములందున్న భారతీయులకు నియోజకాధికారము నొసంగుటలకు జేసిన నియమము నున్న వారు కొంత రనుకోనుచున్నారు. మొత్తముమీద ఆ తీర్మానమునకు దట్టమై యుండినా రాజాగొప్పించుచున్నారు. ఆ తీర్మానమును దట్టిభావ ముండెనో లేదో మనము తెలుసుకొనుటచాలముఖ్యము. తీర్మానము తేల్చిన ప్రజలెట్లు నపుడు నులంగిరింపబడుచున్నదను మనము చాల బాగ్రత్త నుండవలయునని, నా అభిప్రాయము. ఒక సారి దాని నంగీకరించినపుడు దానివలన యెంతవరకు ఆ తీర్మానమునో దానిని భంగము జేయవలసినదను బాధపడుచున్నాను. కామన్వెల్త్ లో నాయన పూర్వీకునిన్ని ప్రక్క వానిన్ని, 1921 తీర్మానార్థ మడిగినది. ఇప్పుడు శాసన 1923 జూన్ 20 వ తేదీనానైపు ప్రతిగలదు. అందు యిది శాసన తయారగును. ఇదివారి ఆనజ్ఞతో దాని నుండి చదివెదను

మెకెంటీగారు:- నేను, నా గొప్ప మిత్రుని ఒక ప్రశ్న అడుగవచ్చునా? మహాసభ తీర్మానము లేక అందు ఒక భాగము యిట్లుండెను:-

"బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ దృఢముగ నేకముగ నుండుటకు భారతీయులకు పౌరత్వపుహక్కులను గుర్తించుట వాంఛనీయమని యాసభ వారి ప్రాతిపదికనుగా నున్నది"

అమాట లకర్థము బ్రిటిషుకొలంబియాలోని భారతీయులకు షాడరణ ప్రాంతీయ నియంతలు బాధపడుచునది, బార్నిక్ల శాసన సభ్యులకు జేయుటకు జెప్పిరి. అదివారియుగా, కాదా?

మొయిగెగారు:- మాటలు ఇంగ్లీషువి, నులభ మైనవి. నాకు నానికర్థము పూర్తిక దెలియదు. ప్రధానామాత్యునకు చెప్పినట్లుయెడల అంతకన్న వారికి తెలియజెప్ప వలెలేదు.

మెకెంటీగారు:- రైట్ ఆన్ లుల్ మిత్రుడు సభ వారికి తప్పక ప్రత్యుత్తర మిచ్చవలసి యున్నదని నా అభిప్రాయము. ఆయన యీదేశముకు సామ్రాజ్య మహాసభలో ప్రతిష్ఠ గుండెను. అమాటల కామన్వెల్త్ మేమో అయినకే బాగుగ నున్నాను. అయిన సామ్రాజ్యమహాసభయందు ఆ తీర్మానము గావించబడినపుడు పత్రికా సంపుటలకు బ్రిటిషు కొలంబియాలోని భారతీయులకు నియోజకాధికారస్వత్వము నొసంగునట్టి సూచన కేసడా యొసగినా యని నేనడుగు వున్నాను.

మొయిగెగారు:- మనస్సు దైనవా దెవడును అట్టి అర్థమున్నదని తలంపబడును. మాటలు స్పష్టముగ నున్నవి. నానికి తేర్థమును గ్రహించుటకు అవకాశములేదు. ఆ తీర్మాన మంగీకరింపబడినపు యు కేసడా ప్రధానమంత్రి దాని కొరకు నుద్దేశించి అర్థమును నొసంగితి నని, నేను కేసడాకు తిరిగి చెప్పినపుడు తెలిసినయెడల నన్ను కాకిని పొడిచినట్లు పొడవరా?

మొయిగెగారు ఆ మాటలనుబట్టి ఆ అర్థము గ్రహించిరి. భారతీయుల పౌరత్వపుహక్కులను గుర్తించుటయే క్రమే. దానికి అర్థము నెరవేరినటుల మన మందరమును చూడవలెను, అని ఆయన యెడల అట్టికోర్కెను తెలిపియున్నందులకు ఆయనతో యేకభావం పడవచ్చును. అట్లుగాక అదియొక ప్రతినగ భావించునెడల దానికి మొయిగెగారు నొసంగిన అర్థమునే తీసుకొనవలసియుండును. "శాస్త్రిగారు కేసడాకువచ్చిపుడు నేను ఆ భావార్థమును తెలిపితిని. చెప్పవలయును. శాస్త్రిగారుగూడ ఆ తీర్మానమునందు భారతీయులకు షాడరణ ప్రభుత్వమువారు నియోజకాధికారము నొసంగవలెనని బాధ్యతగల వాగ్దాన మేమియు నున్నటుల నా దింకలేదని నాకు జ్ఞాపకము. ఆయన ఆ తీర్మానము వలన తేలికది అధినేత రాజ్యము లన్నియు అవకాశముగల్గినపుడు ఈ సందర్భమున తగుసహాయము చేయుననియే.

మెకెంటీగింగుగారి అర్థము సరియైనదని మొయిగెగారు ప్రత్యక్షముగ నిరమిత్తమని చెప్పలేదు. ప్రధానమంత్రి భావించని యిచ్చములే అర్థమును దాని కొనంగియుండెల కేసడాకు పోయినపుడు నింతవచ్చు ననిమాత్రము ఆయన అవిషయమును బాట వేసెను. సామ్రాజ్య మహాసభ తీర్మానమునకు మెకెంటీ గింగుగారు గొప్పసంగి అర్థము, అట్టిలియా ప్రధానమంత్రి బ్రూనుగారు దానివలనయే మాటాడిన దానిని బట్టికూడ ఆయన చెప్పదానితో గూడ సరిగలేనటుల గానించగలదు. 1921 తీర్మానము రాజకీయ నియోజకాధికారము నొసంగుటలకు నుండెనని బ్రూనుగారు స్పష్టముగ సంగీకరించిరి. ఆయన చెప్పినమాటల నిచట ఉద్ధరించెను:-

"అట్టిలియాలో చాలవత్సరములు శాస్త్రాధికారము నివాస మేర్పరచుకొని యున్న భారతీయులకు రాజకీయ పౌరత్వపు హక్కుల నొసంగ వలెనని భారత జేతము కోరికయై యున్నది. ఈ కోరిక 1921 తీర్మాన మూలమునందు చాలవరకు సఫలము జేయబడినది" న్యాయజుడు ప్రధానమంత్రి మానీగా లై న ను ఆ తీర్మానము రాజకీయస్వత్వము నిషేధించె నని అభిప్రాయపడలేదు. ఆయన జేతము విషయమై మాటాడుచు యిట్లు జెప్పెను:- "న్యాయ జుల లు లో నివాసమేర్పరచుకొన్న భారతీయులకు ఆ చట నివాస మేర్పరచుకొన్న అంగ్లో సాక్షును బాటి వారికి గల హక్కులన్నిటి నిచ్చుచున్నాము. వారిని వారిని వివిధమైన భేదముగానిలేదు. మెకెంటీగింగుగారు గావించిన వాగ్దానమును స్పష్టమైనాని గూడ అంగీకరింపలేదు. తేటపై ఆయన 1921 తీర్మానము తప్పని అంకిపటుతనముగ వాదించియుండెనవాడే. మెకెంటీ గింగుగారు 1921 తీర్మానమును త్వరప్రాచుర్యముజేయ సుకట్టినపుడు పోరాడవలసియున్న సర్ తేజబహదూరు సుప్రగాడుగూడ యెట్టి ఆ వ్యాఖ్యానముతో నేకీధించిరి. ఆయన ఇట్లు చెప్పెను, "కింగుగారి ఉపశాస్త్రమునందు రెండుమాడు మాటల గూర్చి నేను చెప్పవలసి యున్నది. 1921 తీర్మానమునకు ఆయన పార్లమెంటు గావించిన వ్యాఖ్యానమును, ఆయన అభిప్రాయమును దెల్పెను. ఆయన మొయిగెగారు ఉపశాస్త్ర భాగమును జదివెను. ఇచ్చట మనము లాకర్డులో నుండు లాయర్లగ పనిజేయుట లేదని ఆయనకు జెప్పగోరెదను. మనము చేయవలసిన ప్రయోజనములు వేసి విధమైనవి. నేను లాయరు నైనను, లాయరుకన్న రాజకీయజేత్ర

కట్టన ప్రయోజనములు గలవని తలంచెదను. ఆ 1921 తీర్మానము చిరును లాయకరతున తయారుజేయలేదు. దానిని కట్టెదనున్న రాజకీయ వేత్తలలో నెవరో ఒకరు తయారుజేసి యుండును. దానిని రాజకీయవేత్తప్రతిష్ఠతో డిక్షిపవలె నని నేను మిమ్ములను మీపార్లమెంటులను కోరుచున్నాను."

ఈ మాటలకేమైన అర్థ మున్నయెడల, కింగుగారి తీర్మానార్థము సరియైనదనియే చెప్పవలయును. సర్ తేజబహదూరు సుప్రగాడు కేసడా ప్రధానమంత్రిని కోరినది, ఆ తీర్మాన సాఫల్యమును గాక, అందలివరకులూ నేమత్రములేని ఉదార వ్యాఖ్యలను జేయుమని కోరెను.

కావున యిప్పుడు నేను శాస్త్రిగారి నడుగ కోరినది. శాస్త్రిగారు కేసడాకు తెలిసపుడు, కింగుగారు ఆ తీర్మానమును గూర్చి తన అభిప్రాయమును చెప్పినపుడు, ఆ తీర్మానముతో, అచ్చట నివాసమేర్పరచుకొన్న భారతీయులకు నియోజకాధికారమును షాడరణ ప్రభుత్వ మిచ్చవలసిన బాధ్యత గలదను వాగ్దానముజేసెనని ఆయన (శాస్త్రిగారు) వాదించలేదని మెకెంటీ గింగుగారు చెప్పిరి. సరియేనా? శాస్త్రిగారు మెకెంటీ గింగుగారి భావముతో నేకీధించిరి నేనునమ్ముచున్నాను. ఏల యనగా ఆయన అధినేత రాజ్యములకు రాజకీయార్థమునుగూర్చి విషయమునుగూర్చి నిశ్చయించు, రాజకీయార్థమునుగూర్చి శాస్త్రిగారు కొన్ని అటంకముల దెల్పి, ముందు ఆ కష్టముల దొలగించుట తమ ప్రథమోద్దేశమని చెప్పిరి.

శాస్త్రిగారి రాయబారభరితములగూర్చి మెకెంటీ గింగుగారు దెల్పిన భావములు శాస్త్రిగారికి ఆశ్చర్యముగ నున్నందుకు నేను ఆయనతో సానుభూతి చెప్పుచు మానించుచున్నాను. సర్ తేజబహదూరు సుప్రగాడు తమ ప్రారంభోపశాస్త్రములలో శాస్త్రిగారి రాజకీయమును గూర్చి యేమియును జెప్పవలెనుట నాకు ముందర ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఆయన దానిని పూర్తిగ ఆలక్ష్యము జేసినట్లుక, 1921 సామ్రాజ్యమహాసభ తీర్మానమును బలపరచుటకు ఆయన మావించినదే ప్రథమ ఆచరణ విధానమనియే దలంచినటుల గానించుచున్నది.

మెస్సరిజం కాదు! ఆశ్చర్యము! యుజ్జీకి కాదు!

లోకప్రసిద్ధమైన మాదిరి ఆయాధము. ధర్మన్యాయమైన 7 ప్రశ్నలువాని కనులోజేసి లోకావేసినవని కథనవిష్టయై సరియైన భావభరితము వ్రాసింపుమును. మిగతవరకును మిగతవేసినవను. రూపాయ 1 మజ్జియార్దరుపంజరెను. (వి.పి. గా వువిన రూ 1-4-0) మిగిలినము కలియమిడ (వాడు వలెను:- రామచంద్రాశ్రమం, తెమ్మలూరు, తిరుత్తేలి.

హిందీ ఆంధ్ర నిఘంటువు

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము నుండియు, శత్రుకలనుండియు తీసి వ్రాసిన 20000 వేల కట్టకట్టలు లిరుగు గలను. హిందీ శత్రుకొను ప్రతిఅంశమును కొనవలసిన పుస్తకమిదియే. చక్కని గ్లెజు కాగితములును, టైండును. వల 2 రూపాయలు మాత్రమే.

తెలుగు లిపిలో ఉచ్చారణసహితము గల "రాష్ట్రభాషా బోధిని" వల 5 అ. కాకినాడ కంప్రెసు కోలంబియలలో బయలుపడును. ప్రతివాడును కొనుటకు పీటగానుండుట్లు ధర బాగుగా కిగించి రి అచాలకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము. ఇంటివద్ద నుండియే హిందీ శత్రుకొనుటకు వీలగు పుస్తకము "హిందీ స్పెల్ బోధిని" వల 0-12-0.

ప్రతిశత్రుకమునందు అనగా నెలకు రెండు శత్రుకయములు వెలువడు "హిందీ కవచార" పత్రిక. కులభ్యతైలిని చక్కని వ్యాసములు, కథలు వ్రాయబడుచున్నవి. హిందీ భాషాభివృద్ధికి చాల సహాయకము.

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము, తిరుత్తేలికేసి, మదరాసు.

బంగారు, వెండినగలును, పాత్రలును, కోరువారు

తప్పక చదివిచూడుడు! చాలముఖ్యము!! జరుగు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్నవారికి అతిదూరప్రదేశములందున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతరసామానాలు. రాళ్లనగలు, బహుమతి పతకములు విధవిధగిన్నెలు ఇవాము కప్పలు మొదలగునవి ఎన్ని మోస్తరు లున్నవో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములతో 112 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబుల్ క్రాను ప్రైజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టి ప్రైజువలో (ఆంధ్ర, ద్రవిడ, అంగ్లోవలలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుడు, పతము, నగ నెంబరులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమున వారుండుచోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-1 వట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యక ఇవ్వబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువలిఖనమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, వైబాబాబురొడ్డు, మద్రాసు.

ఓషధులు

శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము

శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

ఉపన్యాసము

ఆధ్యక్షుడు సభాసదులారా, శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

మీరవ ఉపన్యాసము పటములను జూపి వివిధ ఓషధులను గూర్చి చెప్పెను.

మనః—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

ఎలక్ట్రిక్—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

శేలము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

జ్వరము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

అలః—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

ప్రతిమెక్—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

అశోకము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

మేడము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

శేరిగి—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

కంకణము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

పుష్పము—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

కరంజు—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

నిమ్మలె—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

కాకా—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

ఇల్లి—ఇది శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

మోహని తైలము

శ్రీమద్ వైదిక ఔషధాంశము సంఘమువారి యజమాన్యము క్రింద డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు వృక్షశాస్త్రమును గూర్చి ముఖ్యముగా ఓషధులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆ కాలమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని డాక్టరు జేన్ కేసన్ ఎం. ఎ. సి. హెచ్. డి. గారు ఆధ్యక్షులుగా నుండిరి.

38 వ దేశీయ మహాజనసభ కాకినాడ

బసల యేర్పాటులు

38 వ దేశీయ మహాజనసభ కాకినాడలో దిశంబరు 26 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 1-45 గంటలకు ప్రారంభమైనది. విషయనిర్ణయసభ దిశంబరు 28 వ తేదీన జరుగును. ప్రతినిధుల జనము గూడ ఆ తేదీనే తెలుగుబడును. ప్రతినిధుల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదశ్యము తమ రాష్ట్రమునుండి యెంతమంది ప్రతినిధులు వత్తురో జూరుగా తెలియజేయవలెను. ఆంధ్రదేశము నుండి గాక యితర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు ప్రతినిధులకు, ప్రేక్షకులకు అందఱు గాంధీ నగరములోనే బసలు యేర్పాటు చేయబడెను. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు గూడ ఆసనముండే బస యేర్పాటుచేయబడెను. కాంగ్రెసు కేంద్రమున యేర్పాటు చేయబడిన బసకు మించి యితర పక్షములందు మందిరములను బసలుగా ఆహ్వానసంఘము వారు యేర్పాటు చేయబడెను. ప్రయాణపు సౌకర్యములు యొక్క క గా తేలించుటచే యితర పక్షములందు బసచేసినచో ప్రతినిధులకు యిబ్బంది గలుగును. రైల్వేవారు ప్రత్యేకముగా నిర్మించిన స్టేషను ప్రతినిధుల బసలకు 2 నిమిషములలో చేరగలను నంతదగ్గరగా నుండుటచే గాంధీ నగరమున ప్రయాణమునకై బండ్లు అందరము లేవు. కాకినాడలో శీత కాలమున చలి అతిః స్థారముగ నుండెను. నంటకు భోజనము నకు నడకకు వేరువేరు గదులతో నుండే ప్రత్యేక బసలు కాకలవిన వారు మాండు గా దెలిపిన చోరు 50 అద్దెకు ప్రత్యేకించి యింపుచును. కుటుంబములతో నుండుటకు ప్రతినిధుల బసలకర్ద రూ 15 అద్దెకు వేరుగా యేర్పాటుచేయబడెను. బసలలో నుండు ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు ప్రతి ఒకరు రూ 8 అద్దెకు చెల్లింపవలెను.

అఖిలభారత ఖడ్గరక్షణసభతో బాటు చేతిపనుల క్రమరక్షణముచేడ జరుగును. కర్ర, దంతము, లోహము, చర్మము, మొదలగు వాటితో నేర్చుకాచేయబడిన వస్తువులను క్రమరక్షణమునకు పంపవచ్చును. అందు ఆర్జునుకు వాటికి బహుమతులు గూడా ఒక సం గ బడును. ఖడ్గరక్షణకు, యితర వస్తువులకు అవ్యక్తమునకై దుకాణములు ప్రతి ఒకటికి రూ 2 అద్దె చొప్పున యేర్పాటు చేయబడును. క్రమరక్షణకు పాల్గొనెడి వారు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపవలెను. ప్రయాణపు ఖర్చులు వారే భరించుకొనవలెను. (ఆ.ప్రె)

హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

మహమ్మదీయుల వ్యక్తచర్యలు

కాకతూరు నవంబరు 21:—నిన్న మధ్యాహ్నమునుండి యు, హిందువులు డిండిన ఆసు యూరేగింపును ప్రారంభించి మసీదులకర్ద సకీర్తనముల నొనర్చుచు కళ్ళవేచి రను అసత్యపు కదంతులు పట్టణమున వ్యాపింప జేయుచున్నది. ఈ వార్తవిని 500 మహమ్మదీయులు గుంపుగా జేరిరి కాని పోలీసువారు వారిని చెదరగొట్టిరి. హిందూ, శరీరంగాని నివాస ముందు ప్రత్యేకమున కొంతమంది మహమ్మదీయులుగూడ, ఆచటి నివాసులతో గిల్లిపోట్లాటులు గలుగ జేసికొనిరి. రెండువర్తముల వారికిని స్వేచ్ఛగా పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. కొంతమంది మహమ్మదీయులకును కొంతమంది హిందువులకును తీవ్రమగు దెబ్బలు తగిలెను. శాంతియు నసహాయతతో పోలీసువారు రాత్రి పోట్లాటులు లేకుండ నాపగిలిరి. (ఆ.ప్రె)

తెగిన రైలుకట్టలు

మరమ్మత్తులు జరుగు చుండుట

దువ్వారా నవంబరు 21:—వార్తానందలి డి.టి.ఎన్ గా రిట్లు తిరిగి నందిరి. రైలువంతెనలు అనుబంధముగ నున్నది. వార్తానందలి తెగిన ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వే కట్టలు మరమ్మత్తు లొనర్చబడుచున్నవి. ఇందులకు సామానుల రైళ్ళు రాత్రింబళ్ళు పని జేయుచున్నవి. సరాసరి బండ్లు 24 లేక 25 తేదీలలో నడువవచ్చును. తపాలాలు మాత్రమే మోసుకొని పోవచ్చుచున్నవి. వార్తానందలి దక్షిణమున కొంతసార్లు డెడ్డుకుట్ట మరమ్మత్తులు జరుగుచున్నవి. ఆకాపల్లికి దక్షిణమున రాకపోకలు జరుగుచున్నవి.

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

సాధారణ సమావేశము

రంగూను, నవంబరు 21:— విశ్వవిద్యాలయ కాన్ఫరెన్సు యొక్క అసామాన్య సమావేశము రేపుబరును (ఆఫీసియేలెడు) అనుబంధకలాకాలమున విస్తరచుటను నిరసించుచు వ్యాయముకొని మొదలుగా కానమయమున నొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. విశ్వవిద్యాలయ చాన్సలరుయొక్క అధికారమును తగ్గింపరాదని వ్యాయముకొని రట్టెడిగాదు మరియు తీర్మానము నుపసాదింతురు. విద్యావిషయక వ్యవహారములను, విద్యావిషయక అనుభవము గలవారు స్వల్పముగ నున్న సంఘమువారి యాధిపత్యముక్రింద నుండుట విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధికి భంగకరమున తీర్మానమును విశ్వవిద్యాలయ కలాకాలాధ్యక్షుడు దుపసాదించును.

ప్రాసీ జెవిన్సుగారి యుపన్యాసము

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ప్రాసీ జెవిన్సుగారి యుపన్యాసము నిన్న రాత్రి “విశ్వవిద్యాలయములు, వానివి, వానినిర్మాణము” అను విషయమునై సుప్రసిద్ధునియను, రంగూను విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పరిపాలకవర్గ నిర్మాణమున గాని అధికారములలో గాని మార్పు నొనర్చుటనని సుముని నుడివెను. చాల ఆశించింపబడిన తరువాత నిర్మింపబడిన రంగూను విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునందు బోధకు లందఱును నియమింపబడి పనిచేయుగ సాగునన్న సమయమున - మార్పులొనర్పించుట దురదృష్టవశాత్తము. విశ్వవిద్యాలయమును మరించి ఆశించింది గానింపబడు విచర్యలు ఆపరీక్షియులేననియు, విశ్వవిద్యాలయమును విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనను రక్షింపవలెను. ఉన్న విద్యవ్యవస్థగలరమని నుడివెను. అనుబంధపాఠశాలల సంకల్పమున భారతదేశమున నవలించుచున్నదలిన లోపములను దెలుపుచు, బర్మాకుండిర కలాకాలము, విశ్వవిద్యాలయముయొక్క - చిన్న స్కేలులో - ప్రతినిధులను గూర్చి నుండవలెనని నుడివెను. ప్రారంభమునండి 5, 7 సం॥ముల వరకును విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ పరిశీలన వామే యొనర్చుకొనవలెను. ఇకర పాఠశాలలదలి బోధకుల విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశీలించుచునండి అర్హులైన వారికి రంగూను డిగ్రీలనొసగవలెను. విశ్వవిద్యాలయము తన ఆర్థిక సీలికొరకు క్రమింపవలెను కాననభవై సాధారణది యుండుట ముంచిగాదనియు, అమెరికాయాండలి ప్రభుత్వవిశ్వవిద్యాలయములవలెనే, రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు క్రమింపవలెను నుండును కొంతభాగమును కాశ్యరముగ నిర్ణయింపవలెనని యుపన్యాసమును నుడివెను. అట్లు గానియెడల నొక ప్రదేశముయొక్క ఆదాయమును విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రత్యేకింప వలెనని గోరెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రము సమావేశము

కాశనసభా జహిమ్మారమును బలపరుచుట

అకాలీయెడల సానుభూతి

బీజపూరు నవం 21:—కర్ణాటక రాష్ట్రము సమావేశము వారు గాంధీగారు ప్రారంభించిన దౌర్జన్యరాహిత్య అసహాయ ద్యమ కార్యక్రమము మొక్కటియే స్వరాజ్య సంపాదనకు సాధనమనియు కానన సభలతో సంబంధము పెట్టుకొనుటయందు ఇంతవరకును కాంగ్రెసువారు రమంభించిన వైఖరినే ఇంకయుండి గూడ సాగింపవలె ననియు కాంగ్రెసు విధానమునందెట్టిమార్పును నొనర్చరాదనియు తీర్మానము నొనర్చిరి.

అకాలీయెడల సానుభూతిని గమ్యుచును గూడ తీర్మాన మొనర్పబడెను. (ఆ.ప్రె.)

భారత కాననసభ ఎన్నికలు

అసామదాబాదు, నవం 21:— భారత కాననసభకు వార్తానందలి దిశను నుండి జరిగిన ఎన్నికలలో కమిషనరు ఆఫీసులో నోట్లు నిన్న రేక్కింపబడెను. ఇంతవరకు యమునాదాసు మొనరాగారిని (స్వరాజ్యపార్టీ) 9000 ను వారి శ్రోత్యులగు హరిలాలు నవలాతిగారికి 2800 ను జీవనలాలు దేశాయిగారికి 1000 నోట్లును వచ్చెను.

ఎకర తెన్నినోట్లు కచ్చిందియు సరియగు సంఖ్యలు ఈ దినమున ప్రకటింపబడును. కాన్ఫరెన్సు ఇంకను రేక్కింపబడవలసియున్నది. (ఆ.ప్రె.)

ఉక్కునకు రక్షణము

రివర్డ్స్-కృష్ణాను కంపెనీవారు బలపరచుట

టూల్స్ బోర్డు విచారణ

(అ. ప్రె. స్పెషల్ సర్వీసు)

బొంబాయి, నవం 21:—టూల్స్ బోర్డు ఈ దినమున 11 గంటల సమావేశమయ్యెను. రివర్డ్స్ క్రాన్డాను కంపెనీవారి తరఫున మేజరు రివర్డ్స్ బి. ఎన్. సి. ఏం. సి. గారు సాక్ష్యమొసగిరి. కంపెనీవారి వారసుల వాక్యాలును, దేశము నందలి ఖనిజసంపదల నిధిపై పరిచి ఉత్పాదకములలోనికి వెచ్చుట అవసరము గాబట్టియు, ఉక్కు అట్టివాలో ముఖ్యమైన దగుటచే తమ భారత ఉక్కు పరిశ్రమకు రక్షణనొసగుటావశ్యకమని చెలిసిరి. నం. 10 వ పరిశ్రమవారు తయారుచేయు ఉక్కు ఇనుములకు ఉన్న 15 కొంతర్ల కంటే ఎక్కువ (ఉదాహరణ: ప్రభుత్వమువారు కొనవట్టుకుంటున్న 15 రు 10 లు చొప్పున అధికముగ) అధిక సహాయ మొనర్చవలెను. దిగుమతుల నానర్పించు ఉక్కుపై సుంకము విధించుట కంటే మేల్ పద్ధతి యుచితము. టూల్స్ బోర్డు 5 మే 1924 ల వరకు బలపరచుటగాని, లేక ప్రభుత్వమువారు రైలుట్రాక్లను కొనటకు పూచీ కొనగి అట్లుగాను మొత్తమునకు ఉన్న 15 రు మొదలు 10 ల వరకు అవసరముగ కొనగటగాని యొక్క రైలుట్రాక్ల భారత ఉక్కు పరిశ్రమల వారితరచేపు పరిశ్రమలతో పోటీకేరముగలదు. ఇందువలన ఇతర పరిశ్రమలకు భంగముండదు. ఇనుమును కొనుక్కొను వారలకు భారముండదు.

బ్రిటిషు దేశము నందీయు, ఇతర దేశాల్లో దేశముల నుండియు గొప్ప మొత్తములుగా దిగుమతికయ్యుటకు తయారైన ఇనుము ఉక్కు పదార్థములకు సంకల్పమునుక్రమే ఎక్కువ పోటీకేరముగలదు. ఈ పదార్థములపై దిగుమతిపన్ను ఉక్కుపై నడుపుట ముడిపన్నులను ఎంతవరకు హెచ్చుచేయబడనో అంతవరకు హెచ్చించవలెననియు కంపెనీవారు కోరిరి.

ఉక్కునకు రక్షణ మొనెగుట న్యాయమే

మేజరు రివర్డ్స్ గారు అభ్యర్థనకు: (కత్తులైర్ మొసగుచు, తమకంపెనీవారు, ఆంగ్ల దేశపు పోటీ కష్టమును ప్రతిపాదముగ నేయుండిరియు, దిగుమతిపన్నును హెచ్చుచేయరాదని జెప్పినపుడు అధికముగ హెచ్చుచేయవలదని మార్గమే తమ యభిప్రాయ మనియు ప్రస్తుతము సుంకములను కొంతవరకు హెచ్చించవలసి యున్నదనియు నుడిచెను. దేశీయ ఉత్పాదక అవశ్యకమును కారణము చే ఉక్కు పరిశ్రమలకు ఇనుమును గోరుట న్యాయముగ నే యున్నది. ఉక్కునకు సుంకము 15 1/3 చొప్పున రక్షణ సుంకములు విధించుట కంగీకరించవలయు తగురక్షణను నొసగువలెను మార్గమే తమ కోరిక దనయు నుడిచెను. ఆదాయము కొరకు సుంకములను హెచ్చుచేయుటకు సాక్షి ఎంతమాత్రము వంగికోరవలెను. రక్షణ సుంకములవలన వసూలైన మొత్తమున, ఉక్కు పరిశ్రమవారి కార్మిక సహాయము గూడవలెను. తిరిగి ఇచ్చివేయవలసిన సుంకములను హెచ్చుచేయుటకు సాక్షి అంగీకరించును. విదేశీ ఉక్కునకును, దేశీయ ఉక్కునకును భేదము చాలా తేడాగలదు. ఈ తేడా ఎంతవరకు అంతము త్రవ్వకుండు రక్షణను నొసగుట అవశ్యకమే. అట్లుగానియెడల దేశీయ ఉత్పాదకముల ధనము కేటరబాలదు. వెచ్చించిన ధనమునైన సుంకము 10 మొదలు 12 వరకు లాభము వచ్చియుండు అది న్యాయముగ నుండదు. విదేశీయ ఉత్పాదకముల పై డ్యూటీలు వచ్చుకొనునపుడు, దేశీయ ఉత్పాదకముల పై డ్యూటీలు లేవు. హెచ్చుగానున్నది, రైల్వేవారు రైలు డిపార్ట్మెంట్ల నీ అంగీకరించలేని ప్రజలతో కొరతకు వర్తింప గల వ్యాపించి యున్నది. రివర్డ్స్ గారు కాలిగారికి కత్తులైర్ మొసగుచు, తాను రక్షణ పద్ధతికి ప్రతిపాదించు గావనియు, దిగుమతి ఖరీదులపై సుంకము 20 చొప్పున అధికముగ సుంకములు విధించవలెను ముడిపదార్థముల భేదము హెచ్చుచియు, కాని ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల కార్మిక సహాయ మొనర్చవలెననియు, సాక్షి నుడిచెను. సుంకములవలన 5 కొట్లు ఆదాయము వచ్చెననుకొనుదు. ఈ మొత్తమునకును పరిశ్రమలకు అధికముగ మొనర్చుటకు గాను వెచ్చించవలెను. రక్షణ సుంకములకు సంఖ్యల ఫ్యాక్టరీలు బయటవలెను. అందువలన ఉక్కు పరిశ్రమ దేశమున కెల్ల నొక్కటి చేయుటకు వలసగలదు. దేశీయ ఉత్పాదకముల తావు దేశమున, మరల

గారికి కత్తులైర్ మొసగుచు, తాతాకంపెనీ వారి ఉక్కు (బ్రిటిషు ఉక్కుతో) గాని మరి దేశీయ ఉక్కు ఉక్కుతో గాని సరి సమానమైనదియు సరి సాక్షి నుడిచెను.

ఈ విచారణ ముగియించుటకు మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలు యొక్కును. రివర్డ్స్ గారు తేల్చ సమావేశమయ్యెదరు. ఆ సమయమున, సర్వీస్ ఆంధ్ర కంపెనీవారు, ఉక్కు రక్షణమును గురించి విచారించబడుదు.

హోమియోగారి విచారణ

బొంబాయి నవం 21:—బోర్డువారు, టెక్నికలు అలైస్ జరుగు మారతగారి సమావేశములో మం. శివార మంతయును, జమ్నదుపురమున ఉక్కు, ఇనుము తయారు చేయుటలనుగురించియు ఆమెరికాలోని కత్తులైర్ మొసగుచియు తాతా కంపెనీవారి ప్రాతయోగ్యునిగు మోమిగారి విచారించిరి: హోమియోగారు దాఖలుచేసిన వార మూలములలో, తాతా కంపెనీవారి ఉక్కు తయారుచేయు పద్ధతులను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందలి అట్టి పరిశ్రమలలోని పద్ధతులతో సరిపోల్చుచు, మొదటివారి పద్ధతులను వీలముగ ఖండించు సంయుక్త రాష్ట్ర పరిశ్రమలకు కత్తులైర్ మొసగుచు, తాతా కంపెనీవారి సాక్షి నుడిచెను.

తాతా ఉక్కు పరిశ్రమలందలి పద్ధతులలో సాష్టవము తక్కువయిన హోమియోగారు నుడిచిన విషయమును గురించి మారతగారు సాక్షిని చూడగా ప్రశ్నించెను. ఈ కత్తులైర్ (కత్తులైర్ మొసగుచు, 1921 నుండి తాను జమ్నదుపుర పరిశ్రమలను వదిలి ఆమెరికా వెళ్ళుటకు పూర్వపు విషయములను మాత్రమే తాను తెలిపితినియు ఇటీవల నీలకంపెనీవారు పరిశ్రమవారు సరకుల కొని యుందురనియు, సాక్షి చూచుచు ఆంగీకరించెను. గివ్వాలాగారికి (కత్తులైర్ మొసగుచు, ఆమెరికా పరిశ్రమలలో, ఉక్కు పరిశ్రమలను 1916-17 నుండి కంటే నిష్పన్ను నుండి 60 చొప్పున అధికమయ్యెననియు, తాతాకంపెనీ యుండి గూడ సంతకంపై సభిము హెచ్చుచేసిన జాపించెడల తాతాకంపెనీ వారి పరిపాలన ఆమెరికాను పరిశ్రమల పాలనతో సమానముగ నేయుండినది ఆంగీకరించుననియు సాక్షి నుడిచెను. తరువాత గివ్వాలాగారు, రెండు దేశములలోని ధనము గురించియు, ఉక్కు పరిశ్రమల గురించియు, సాక్షితో చర్చించెను. ఈ సందర్భమున సాక్షి తెలిపిన అభిప్రాయములన్నియు న్యాయమైనవిగా వనకంగీకరించవలసినవి. కాలిగారికి కత్తులైర్ మొసగుచు, కేరళాపట్టిలో ఉక్కు పరిశ్రమ చాల అవశ్యక మైనదియు, ఆమెరికాను దురదన చే దేశమున గూడ సీదలకవకు రక్షణను నొసగువలెననియు, భారత ఉక్కు పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు రక్షణను నొసగుటకు తమ కట్టి యభ్యంతరమును లేదనియు, తాతాకంపెనీ సీదలకవకు మిశ్రమమును కింకను చాల అవశ్యకము గలదనియు ఇంకను అవశ్యకము గలదనియు మాత్రమే తాను వెలుపనెంచినియు సాక్షి నుడిచెను. ప్రభుత్వమువారు కొనగ అధిక సహాయమును, రక్షణమును నచ్చినియోగారును కొనవలయున్నవని నమ్మకము గలిగినగాని అట్లు సరా దని తన యభిప్రాయ మని నుడిచెను.

రామచంద్రపురం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాల చతుర్థమవసథ

ఈ రథ 24, 1911-28 తేదీలలో కొరమిల్లి గ్రామమున కొట్టిపలి వాస్తవ్యులు, గోదావరి జిల్లా యెడ్యోకేమనలో కవున్నియ మొలచును, గోదావరి యిక్రగేమన ఎడ్యోకే వోక పుట్టులను అయిన మ. రా. శ్రీ చిత్తూరు కేమగిరావుకుటుంబ గారి యాధిపత్యమున జరుగును గాన యెల్లరు దక్షుచేయ ప్రార్థించు.

అయిననుమోతి సత్యవారాయణ, క్రతురి.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!! మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద కర్మము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దక్షాస్తు పంపినవారికి ఇనాముగా పంపబడును. Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj 154 Harrison Road, Calcutta.

రాయల్ కమిషను

అలహాబాదు జేరుట

రేపు విచారణను ప్రారంభించెదరు

(అ. ప్రె. స్పెషల్ సర్వీసు)

అలహాబాదు నవం 21:—రాయల్ కమిషను ఈ దినమున నిర్వహణ వచ్చెను. మూడు పెట్టులు కలకాలలో రేపు వది స్మర గంటలకు సమావేశమయ్యెను. కమిషనువారు మొదట ఈ రాష్ట్రములోని వివిధ యోగ్యతలను సంఘముల సాక్ష్యమును వీక్షించెదరు. ఇతరములకు వారి విచారించబడుదురు. ఈ రాష్ట్రమునందలి రాజకీయ శాసకుల కీచారణకు నిర్ణయము టుట క్యూబి ట్రాడనియు అంతియగాక వారు ఎన్నికల హడా వడినా నున్నారనియు కమిషనువారు గమనించెరి. రేపు ప్రధమము, యూ. పి. యు. (ప్రభుత్వ యోగ్యతల సంఘము (సం. 11 కే. 14) వారి ప్రతినిధి విచారించబడును. వారు బహిరంగముగ నే సాక్ష్య మొసగురు. కాని తరువాతి ముఖ్యమగు సాక్షి యగు, సం. 11 పరిపాలన ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు సంఘము వారి కిదినిధి ప్రస్తుత ఏర్పాట్ల (క్లౌరము రేపు మధ్యాహ్నము రహస్యముగ సాక్ష్య మొసగును. ఈ రెండు సంఘములవారును తమదీర్ఘమగు వాక్యాలును సీవకే దాఖలుచేసిరి. 288 తేదీ 10 గం 50 లు వరకు (సం. 11 పరిపాలన) ఇండియన్ పోలీసు సంఘమువారును, 11 గం 15 లు వరకు సివిల్ ఇంజనీర్ల సంఘము 12 గం 15 ను 11 గం 15 వరకు అల్లీ కాళిగోయ్యల సంఘము వారును తమ యభిప్రాయములను చెలిచెదరు. తన వాగములకు కార్యక్రమ మింను నిర్ణయించబడెదరు.

యథేష్టనవాన స్వత్వము

ప్రభుత్వమువారి సహాయము

(పిన్సీసాని గివ్వాలాగారు యాక్రింది ప్రకటనము గావించిరి:— మండేమారం, పంజాబు, యిప్పుడు సంకల్ప చారిత్రమున మునిగియున్నది. భారత దేశముయొక్క కండ్లన్నీరును ఇచ్చి దేవు తిరిగియున్నది. పంజాబులో జరుగుచున్న సంరంభము అఖిల భారతవారీయ స్వాతంత్ర్యమునకు నష్టము గల్గించును. కాని పంజాబు దేశభావసాత్రికలు ఈ ఉద్యమావశ్యకతను గ్రహించినట్లు గానించదు. వితే ఆ ప్రభుత్వమునందలి దైర్యసహసములుగల వాస్తవ్యులందరను, తమతమ బాధిభేదములను పోగొట్టుకొని, యథేష్టముగ సహవాసముచేయుటకు అలంకముగనున్న ప్రభుత్వ సహాయము తగినటుల ప్రకటించుటకోసం క్లౌరలో కాగల దని నేను నమ్ముచున్నాను. ఇదియే ఆకాలిసంరంభ సుఖ్యోద్దేశము. ప్రభుత్వము వారు మరల లక్షల పంజాబును జయింప గోరుచున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రతి వ్యక్తియు కాలగెనుకు బలపంచి, దాని ప్రతిస్థాను మరల స్థాపించ జేయుట ధ్యమయ్యును.

మహాత్ముని విడుదలను గూర్చి నేను చెప్పిన అభిప్రాయములకు 'ప్రతాప' వార్తాపత్రక అపార్థముల గల్గించుటచేత (తలకు అవసరముగ ఆరోధించెను. ఆ సమయమైన నేను సరియైనవల సిన అవసరములందు. స్వచ్ఛ దేశమును ఎన్నడైనా జయించుటకు సంఘటనగూర్చి నా అభిప్రాయమును కోరబడెను. మహాత్ముని విడుదలచేయు నుపాయముల కంగీకరించకల మునని నా అభిప్రాయము గాదు. అట్లు కాకపోక మహాత్ముని జైలును నెలకొల్పవచ్చి సత్యాగ్రహమును యింటికివెలి, కాలానుగుణ జేయుటకు మామనకుమని కోరును. రెండవదియు ప్రభుత్వము వారాయనదికే సారి అనుభవించుటలు జేయుటను మహాత్ముని తత్వరతో విడుదలయగు శాశ్వతము సాతో సంభాషించి తాయనతో కన్పియి. మహాత్ముని విడుదలయందు, ప్రభుత్వమువారు దేశమునందలి పరిస్థితుల ముప్పకే దివలించువలె, అయినను తత్వరతో విడుదల జేయవచ్చునని న్యాయాధిపతి చెప్పెను.

మతాచార్యుడగు డాక్టరు జా. కె. కి. సర్దుగారు చ. హాయి.

మార్చే ప్రభువు రివర్డ్స్ కు దేవు ప్రస్తుతములు, ఇతర కారణములను మేల్లుం కొనగిరి. తల చారిత్రమును ప్రాయము దలచుకొనవలసిన మార్గము ఈ కారణముల నన్నిటిని బాదనము వచ్చునది. మార్చే ప్రభువే గూర్చి, కల్లక గార్ల చారిత్రములను ప్రాసీయను తన చారిత్రము నెవరు ప్రాయమునా దేవుల చాళి అక్కర్లముగ నున్నది. అయినను 59765 నెంబరు అట్టి ముడిచెను.

శాసనసభల యెన్నికలు

భారత శాసనసభ

సింధు రాష్ట్రము

హాజీర్ అయిన యెన్నికలకు 3482 ఓట్లును పోటీ చేసిన పీఠాధిపతిగారికి 1885 ఓట్లును వచ్చినవి. యెన్నికలకు రెన్నుకొనబడిరి. ౫౮ సభలో గూడెం పీఠాధిపతిగారు సభ్యులుగా నుండిరి.

బొంబాయి నగరము

బొంబాయి నగరమున స్వరాజ్య పక్షము అభ్యర్థి అయిన బాను మెహతాగారికి 9681 ఓట్లును పోటీచేయుటలో హరిలాలు డేకాయగారికి 2811 ఓట్లును తీవ్రవాదుల డేకాయగారికి 1018 ఓట్లును వచ్చినవి. మెహతాగారు భారత శాసనసభ కెన్నుకొనబడిరి. పూనానుండి భారత శాసనసభ కెన్నుకొనబడిన ఎన్. సి. కెల్కర్ గారును డాక్టరు లోహకర్ గారును గూడ స్వరాజ్య పక్షమువారే. కెల్కర్ గారికి 9916 ఓట్లును పోటీచేయుటలో మిరవాడి కామతుగారికి 1185 ఓట్లును వచ్చినవి. మొత్తము 16000 ఓట్లు.

బొంబాయి శాసనసభ

అభ్యర్థుల వివరములు

బొంబాయి రాష్ట్రమునందు సింధుమండలమున కప్ప కెక్కిన మండలములలో మహమ్మదీయేతరులగు ఓటరులచే ఎన్నుకొనబడవలసిన స్థానములు 48 గలవు. వానిలో 25 స్థానములకు స్వరాజ్య పక్షమువారు పోటీచేసిరి. ఆ 25 మందిలోను 23 మంది ఎన్నుకొనబడిరి. (బ్రాహ్మణేతరులు 14 స్థానములకు పోటీచేసిరి. 14 గరిలోను 11 మంది ఎన్నుకొనబడిరి. మిరవాడులలో చాల కట్టుబడిమంది ఎన్నుకొనబడిరి. ఆర్. సి. పరంజపి గారు కేలము మిరవాడి. ఇంకవరకును బొంబాయి ప్రభుత్వమున విద్యాభ్యాసునిగా నుండెను. ఆయన విశ్వవిద్యాలయ ఓటరుల ప్రతినిధిగా నిలిచెను. ఆ ఓటరులందరూ కట్టుబడితననిచ్చిన విద్యాధిపతి. వారిలో 2818 మంది ఓట్లు నిచ్చిరి. స్వరాజ్య పక్షమువారగు? జయకరుగారికి 1560 ఓట్లును పరంజపిగారికి 1186 ఓట్లును వచ్చెను. జయకరుగా రెన్నుకొనబడిరి.

వంగరాష్ట్రమున ఎన్నికలు

ఎన్నికల ఫలితము

మూడు స్థానములకు ఎన్నికల ఫలితము నిన్న 21-వ తేదీని ప్రకటించబడినది. ఈ మూడు స్థానములకును స్వరాజ్య పక్షము వారెవరును పోటీచెయ్యలేదు. భూస్వాముల ప్రతినిధిగా విద్యాభ్యాసునిగా ఎ. సి. మిశ్రుగారు రెన్నుకొనబడిరి. ఆయనకు 91 ఓట్లును పోటీచేయుటలో రాయ యశ్చంద్రవర్మ చందరిగారికి 21 ఓట్లునువచ్చెను. మహాజనసేవా సంఘప్రతినిధిగా మిరవాడి తరిత భూమిరాంబాగా రెన్నుకొనబడిరి. మూడవ స్థానమున ఏ. సి. తెర్జీ, డి. జి. కోహ్లాను, కెప్టెను జి. ఎన్. తెర్జీ గార్లు యుగ్గురును నిలిచిరి. జి. ఎన్. తెర్జీగారు ౫౮ మత ప్రశ్నాధ తెర్జీగారు సోదరుడు. వీరు యుగ్గులలో ఏ. సి. తెర్జీగారికి హాజరై ఓట్లు వచ్చినందున ఆయన ఎన్నుకొనబడిరి ప్రకటించబడినది.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

కల్లత్వాలా గారు

కల్లత్వాలాగారిని ఆయననియోజకవర్గము మరల పార్లమెంటుసభ్యునిగా రెన్నుకొనబడుటల సాంఘికవిప్లవము గల్గునని టోరీలు వారిని బెదురెట్టుచున్నారు. ఆయన ఎన్నికల ప్రచారమును శ్రీమతగ నులుచున్నారు. భారత కాంగ్రెసుల తేతనమును, పనితీయవలసిన గంటలను బ్రిటిషు కాంగ్రెసులకును బులునే చేయుటకు ఆయన యేర్పరచుకొన్నవిధానమును, పనితీయవారి కాకర్షణతీయచిన్నది. కావున కల్లత్వాలాగారు మరల రెన్నుకొనబడుటకు చాల అవకాశములు గలవు. (హిందూ).

క్రొత్త శాసనసభ

శాసనసభాభ్యర్థులగు గౌ. శర్. సి. రాజగోపాలాచారిగారు యెన్నికలకి రెండుసార్లునుండియు, శాసనసభా కార్యకర్త ప్రకటనలేఖకు సభ్యులు పరుత్తరమిచ్చిన చొప్పున శాసనసభానుండియును స్థానముల నేర్పాటుచేయుటతో తీరవలసింది. ఆలేఖికిను శాసనసభ్యులు చాలమంది ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచునేయున్నది. ఇంతవరకు వచ్చిన ప్రత్యుత్తరములైనా ఫలని స్థానములు గావలెనని స్పష్టముగా చెప్పియుండ లేదు. ఈసభ్యులు తరువాతకీ విశ్వాసము లేటి వో అంగీకరింప నెను కాదు చున్నారు. వారికి నిజముగా నేమైన రాజకీయ విశ్వాసములున్న యెడల యెట్లు చేయుట యేమౌతినను మంచిదిగాను. స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రత్యేక స్థానమునకుగా వారికి అటులే యీయబడెను. ప్రత్యేక స్థానమున ప్రధు స్థానము డాక్టరు సి. నరేకాగారికి యిచ్చబడినది. కాని యీ ప్రత్యేక స్థానమునకు నాయకునిగా నెవ్వరిని నియమించుకొందురో అసభ్యులే నిర్ణయించుకొనవలయును. (మద్రాసు మెయిలు)

నర్. కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

కైకరం బ్రాహ్మణేతరుల అక్షేపణ - ఒక సవరణ
“నర్. కూర్మా వేంకటరెడ్డినాయుడుగారిని మంత్రివర్గమున చేర్చువారణమున కైకరం బ్రాహ్మణేతరులు అన్వేషపక్షమువారికి సహాయము చేయవలయు. అని కైకరం యూనియను బోర్డు అభ్యర్థుడు ఏ. పోతరాజుగారు తంజినార్త నంపిరి.” అని యెందుకును బదులుగా నిన్నటి ఇతికలో పోరబాటున ముయిరేతిగా ప్రకటించబడినది.

బెజవాడ బ్రాహ్మణేతరులు

నర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డినాయుడుగారిని మంత్రిగా నియమించకపోవుట ఆక్రమముని బెజవాడ బ్రాహ్మణేతరులు తీవ్రముగా నాక్షేపించిరి.

మోతే గంగరాజుగారి విషయము

బెజవాడలో హరికథ

కైక్కులలో మదరాసు శాసనసభకు సభ్యులుగా యిది వరకు యెవరున్నూ యెన్నుకొనబడి యుండలేదు. నేటికి, మహారాష్ట్ర మోతే గంగరాజు జమీన్దారుగారు అందుకు ప్రతినిధిగా వారిని కృష్ణాజిల్లా కలెజు మదరాసు శాసనసభకు సభ్యునిగా యెన్నుకొనినందుకు, వారి గౌరవార్థము విజవాడ పురజనులు 16 వ తేదీని శ్రీ కన్యకాకరమేళ్ళూరి అమ్మవారి సురక్షంలో సాయంకాలము 5 గంటలు లగాయరు రాత్రి 9 గంటలవరకు శ్రమచి వుండార్ల కాగల్గిచేదిగావేళి కళిరేఖా పరిణామము హరికథా కాలక్షేపము జరుపడ మైనది.

తమ్మన గోపాలరత్నము.

అ॥ భా॥ ఖిలాఫతు

జమీయతుల్ ఉలేమా మహాసభలు

కాకినాడ సమావేశము

1. ఖిలాఫతు మహాసభ డిసెంబరు 25-00
2. జమీయతుల్ ఉలేమా మొంబయిలో డిసెంబరు 26-00
3. ఈ ఉభయసభలకు కలిసి సన్యాస సంఘ మొక్కటియే గావున సన్యాస సంఘ సభ్యత్వమునకు చందా రు 10-0-0. ఈ డిక్కెట్టు పుచ్చుకొనువాడు వై రెండుసభలకు కల్లి ప్రేక్షకులు కాగలరు. 4. ఖిలాఫతు డిసెంబరు 25-00 కలిసి జమీయతుల్ ఉలేమాలో మొంబయి కాగయడల అట్టివారలు మతీ అయిదు రూపాయా లిచ్చునెడల వారు జమీయతుల్ ఉలేమా సభలో (విజిటర్) ప్రేక్షకులుగా ప్రవేశించగలరు. 5. జమీయతుల్ ఉలేమాసభకు మొంబయిగా డిక్కెట్టు పుచ్చుకొన్నవారు ఖిలాఫతు డిక్కెట్టును ఏడురూపాయా లిచ్చుకొనవలయును. అటులకొన్నవారు ఖిలాఫతు ప్రేక్షకులుగా విచ్చేయగలరు. 6. ఖిలాఫతు మహాసభ ప్రేక్షకుల (విజిటర్) డిక్కెట్టు రు 2-0-0. 7. జమీయతుల్ ఉలేమా మహాసభ ప్రేక్షకుల (విజిటర్) డిక్కెట్టు రు 2-0-0. ఇవి అన్ని దినములకు నకయోగించును.

కాకినాడ
21-11-1928

ఉమర్ అలీమా
జనరల్ కలెక్టర్,

కాంగ్రెసు ఫట దళనాయకులకు హెచ్చరిక

1500 దళానులు వచ్చినవి

భటులనుండి దళానులు 1500 వరకువచ్చినవి. కాంగ్రెసునకు కాలవసభలు 800 మాత్రమే. గోదావరి కృష్ణా నుండియు జిల్లాలలోని భటనాయకులు సగముభటులను తగ్గించవలెను. ఇతిరజిల్లాలవారు ఈ కారణముచేత తగ్గించవలసరము లేదు. నాయకులు, భటులు ఈ క్రిందిసంగతులను గమనింతురుగాక.

1. సామాను మోయుట, కాపలాచేయుట, కివారా క్రములు గ నీతినిగుట, నడ్డవ నగలురా కన్యమయినవలె భటులు చేయవలసి యుండును. భటులు దాష్ట్యము గలవాడై యుండవలెను. దుష్టులును పనికిరారు. నాయకులు ఏపనిచెప్పినను సంతోషముగా చేయుటకు భటులు సిద్ధులుగా నుండవలెను. ఎదురుమాట చెప్పనూడదు. భటులు చాలనమృతము గలవారగు నుండవలెను. దువ్వరిరర్తవలవారు పనికిరారు. కొందరు కాంగ్రెసు చూడవచ్చునని చేరియుండవచ్చును. భటులు కాంగ్రెసు దేరాళానికి పోవుటకే వీలుండక పోవచ్చును. సేమాక్రమే ప్రధానోద్దేశముగా గలవారు భటులుగా నుండవలెను.

ఈవిధముగా దిగ్గనాయకులు భటులను పరిశీలన చేసి పేర్లజాబితాలను ఈ నెలముఖంలోపున నాకు పంపవలెను. దిగ్గనాయకులు లేని దావచ్చినదళానులను నేనే పరిశీలించెదను. నేను అంగీకరించిన జాబితాలు దళానులు డిసెంబరు 5 తేదీలోపున ప్రకటించెదను.

కాకినాడ } జోష్యుల రామచంద్రరావు
20.11.28 } కాంగ్రెసు సేనాని

ప్రభుత్వ సేనానిగారి సంచారము

అక్టో, నవంబరు 20:—ఇప్పటికి అక్టోను చూచుటకు వచ్చిన ప్రభుత్వ సేనానిగారు 25 వ తేదీన అక్టోను విడిచి 3 వ డిసెంబరునాటికి ఢిల్లీని చేరుదురు. వారిలో అలహాబాదు, జబల్ పూర్ సాగర్, ఆగ్రా మట్రాడగర్ల ఆగి కల్లుతురు. రాబిన్ సన్ ప్రభువుగారు యీ ప్రదేశము లన్నిటివద్దను ఒక్కొక్కదినము మాత్రమే ఆగుదురు. (ఆ. వె.)

సిమ్లా ప్రభుత్వ గృహములు

ప్రభుత్వమువారు ఒక ఫంక్షుము నేర్పరచుట
సిమ్లాలో గజెట్ డిప్యూటీ గవర్నరు నివసించుటకు ఏర్పడిన ప్రభుత్వ గృహముల సంబంధమైన చట్టములను మై విచారింతుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక కాఫీ సంతానము నేర్పరచిరి. ఈ సంఘమునకు సర్ బాసిల్ బ్లాకెట్ గారు చైరమనుగాను, ఎ. సి. చక్రవర్తి, ఎ. బి. తే, ఆర్. టామెకాకో, ఎ. యస్. యర్. (రెయిన్), మేజర్ బి. సి. స్ట్రెయిన్, జి. యస్. బాబ్స్ వై గార్లు సభ్యులుగాను ఉండురు. సిమ్లా, నూబం మెండేలు యింజనీరు గానున్న ఎ. బ్రెన్సురుగారు యీ సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండురు. ఈ సంఘము యొక్క మొదటిసభ డిల్లీలో రేపు 21 తేదీ జరుగుచున్నది. (ఆ. వె.)

మైసూరు రాజకీయ సంస్కరణము

బ్రిటిషు దళియుల ప్రశంస

సకలదేశముల స్త్రీలకును ఓట్లనిచ్చు అధికారమును సరిపాదింతుటకు ఏర్పడిన అంతర్జాతీయసభ యొక్క బ్రిటిషుకాలాభ్యర్థుడు మైసూరు మహారాజుగా రిచ్చిన నూతన రాజకీయ సంస్కరణవిషయమై వారి సభించిండుచు వారికి కృత్యతన లేకుండు యీ రక్షణము సందియములేదు. ఈసభ వారు, తన రాష్ట్రీయ ప్రజలకు అంత విశాలస్వరాయముతో నిచ్చిన రాజకీయ నూతన సంస్కరణములను సూర్యము ముఖ్యముగా యీసరి స్మరణములు స్త్రీపుత్రుల భేదములు లేక ఎల్లవారికిని చెందునట్లు చేయుటలను మహారాజు వారిని అభినందించుచున్నారు. స్త్రీలకు ఓట్ల నిచ్చుటయందు హిందూదేశములో అభివృద్ధిచెందిన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుభటల మైసూరును గూడ చేయుట యీసభవారు సంతోషముతో నూడిన గర్వమునుపొందియున్నారు. (ఆ. వె.)

విర్రాండులో నిర్విక చెలసాలయందు 25 శోభనకరమైన అభివృద్ధి జరిగినట్లు ఇండి డెస్పెర్ట్ క్యాబిగారు వనివారి.

భోర్లు సెంటు జార్జిగ జేటు

(నవంబరు 20, 1923)

పల్లికాళి

మదరాసు గవర్నరు గారు యీ దినపత్రాని ప్రకారము భోర్లు సెంటు జార్జిగ జేటు ముద్రలుగా నియమించిరి. వారు నవంబరు 19వ తేదీ సోమవారము నాడు ఉద్యోగములను స్వీకరించెదరు:—

1. పానగల రాజాగారు (2) రా. బి. ఎ. పి. సామో గారు. (3) మ. రా. శ్రీ. డి. బి. టి. ఎస్. కన్జాం పిల్ల గారు. ఎ. ఇ. మార్కెట్ బాంక్స్ వి. సి. ఎస్. గారిని రికెన్యూ వోర్లు (వర్ధమంభ్యులగు, లాండు రికెన్యూ కమిషనరుగను నియమించిరి.

జె. ఎ. బ్యూరొనింకు వి. సి. యన్. గాని. సాల్వే మిషనరు గను, ఇవాళకమిషనరు గను నియమించిరి.

హెచ్. ఎ. డి. వెన్నురు వి. సి. ఎస్. గారిని మదరాసు కలెక్టరుగను ఎమిగ్రేషన్లు ప్రాబెక్టర్, ప్రేవనరీ నూరింపెం జేటుగను నియమించిరి.

ఎ. జె. జి. కాంబెలు వి. సి. యన్. గారిని రికెన్యూ వోర్లు మూడవభ్యులగును, బ్యూరొనింకు గారి తరువాత సాల్వే మిషనరుగను నియమించిరి.

ఎడ్వర్డు విలియముడూయరు వి. సి. ఎస్. గారిని, బల్లారి అసిస్టెంటు కలెక్టరుగ నియమించిరి.

రా. బి. డి. మాకెలా టెలిఫోన్ గారిని వ్యా. మాట్టుట్రాటరుగారిసానా ప్రాజెక్టు, జిల్లా గవర్నరుగారు నియమించిరి.

రికెన్యూవోర్లుగా మార్కెట్ బాంక్స్ వోర్లుగా రాగానా ఎస్. మాన్యుకల వి. సి. ఎస్. గారు అక్టింగు రెండవభ్యులగును డి. ఎం. బ్యూరొనింకు గారు మూడవభ్యులగును మారుమకు యేర్పాటులు జరుగెను.

కెప్టను వి. ఎఫ్. హెచ్. రాండెలు గవర్నరుగారి బాడీగారు ఎడ్వర్డులుగా నియమించబడిరి.

మరకాళి

బెజవాడలో నున్న టాలిఫిలిహాగారికి, మోడవక్రొస్త్రువువెండ్లి సర్టిఫికేటు యిచ్చు అధికార మిచ్చిరి.

కృష్ణజిల్లాలో చరిమిమను సుఖము రింపుయన్ను రా నిజపుడుగారికి మిదివరకు యిచ్చిన లైసెన్సు రద్దుచేయబడినది హెచ్. ఇ. పాడియనుగారిని చిత్తూరు పోలీసు నూక రింపెండ్ జేటు పెన్సనలు అసిస్టెంటుగా నియమించిరి

లా కాళి

సేలము సెంటులు జైలుగానున్న కైవీల కిలలనుగూర్చి విచారించు స్టాండింగ్ అడ్వైజరీ మిటిలో అధికారసభ్యులుగా రా. సా. ఎస్. ఎల్లప్పు కెట్టియారు గారిని నియమించిరి.

ఈ దినకు నలు జడ్జిమార్టులు జరిగినవి- గొల్లకొట గంగాధర సోమయాజులు కాశ్మీరీగారి కడపనుండి కరంపురం నలు కోర్టుకు మార్చిరి.

కాడవూరి భుజంగరావుగారి బెజవాడ అడివలు నలు కోర్టుకు నియమించిరి.

రాజుకు హెండ్రెగలో స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు అధికారము కలిగియున్న ఎ. నంసింహారావు వాయుడుగారి అధికారమును ఉపసంహరించబడినది.

జె. జె. కాట్టను వి. సి. ఎస్. గంగామజిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగారికి క్లయకుగా ఇంగ్లీషుభాషలో సాక్ష్యము తీసుకొను అధికార మివ్వబడెను.

రాజుకు హెండ్రెగలోని బెంజి మేజిస్ట్రేటు కడవియందు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు అధికారము భవశీల్కపు సోమలింగరావుగారి కిచ్చిరి.

ఈజిలరు పెన్సనబడిన రెండవ కరంపురం మేజిస్ట్రేటులకు క్రిమినలు ప్రాసీక్యూటరు చార్జరు 14, ప్రకారము వాటియ్యాలములను తీసికొను అధికార మివ్వబడెను:—

గంగాజిల్లా:— కె. పుకమోత్రం పంతులు, సి. ఆదయ్యారావుగారు, ఎం. వెంకటరావుగారు, ఆర్. సి. రథోగారు, టి. కళ్యాణారాయణ మూర్తిగారు, ఎం. ముహితద్దాను సాహెబు, ఉన్నక వెంటు టిక్కిరాజులు వంతులు, సి. హెచ్. రామమూర్తి పంతులు, టి. రామమూర్తి పంతులు, ఎస్. శ్రీనివాసరావు పంతులు, ఎ. ప్రకాశంపంతులు, ఎం. వెంకటరత్నం పంతులు. వి. గోవిందరావు వంతులు, ఎ. గున్నయ్యపంతులు.

గుంటూరుజిల్లా:— వారాణసియ్యరు రాజగోపాలయ్యరు, టి. ఎస్. ఎస్. రాజుచంద్ర అయ్యరు, భరణీరాజు మయ్యరు, రా. రా. ప్రా. బి. సి. తారా మయ్యరు, సి. వి. సోమయాజులు, కె. ఎస్. నుబయ్యగారి అయ్యరు, వి. గోపాలరావు, ఆర్. వి. కోటయ్య, ఎం. లక్ష్మీనరసింహం, జి. నీలాంబరెట్టి, ఎస్. మాఖ్యసాక్షిరావు, ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యరు, వి. వి. కృష్ణరావు, ఎ. ర. వయ్యకెట్టి, మహా భూషణ్యులు, ఎం. కోటేశ్వరరావు.

కర్నూలుజిల్లా:— పి. వెం. శుబ్బరావు, ఎం. నందరరామయ్య, కె. ఆర్. గామచంద్రరావు, సి. ఇమ్మయ్యరెడ్డి, ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యరు, దొడ్డి కృష్ణరావు, ఇ. కృష్ణమూర్తి కాశ్మీరీ, పంతులు మున్నారావు, డి. కృష్ణరావు, ఎం. ఎస్. నగన్నాజులు, పి. గంగాయ్యగారు, ఎ. మాధవరావు, వి. ఎస్. వారాణసియ్యరు, హెచ్. ఎం. ది. తుతులు భాన, హెచ్. ఎం. ఎ. ముహితద్దాను అనామరు, కె. ఆర్. సూర్యరాజ అయ్యంగారు, ఎ. రామస్వామి అయ్యరు, హెచ్. ఎం. డి. మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ సాహెబు.

ఎడ్వర్డులియం డూయరు వి. సి. ఎస్. బల్లారి అసిస్టెంటు కలెక్టరుగారిని మూడవభ్యులగును స్వీటుగా నియమించిరి.

ఎం. అప్పలనరసింహంగారిని వికాఖపట్నం అయ్యరెంకు రిజిస్టరుగా నియమించిరి.

రికెన్యూవోర్లు

రావు సాహెబు వి. భోగప్పయ్య కాశ్మీరీగారిని గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలలో స్పెషలు మ్యాజిస్ట్రేట్ కలెక్టరుగా నియమించిరి.

ఆర్. హెచ్. వాక్కును, అసిస్టెంటు సర్వే డైరెక్టరుగా వికాఖపట్నం నెం 1 పోస్ట్ అఫీసుగా నియమించిరి.

హార్వర్డు, కోరాపుట్టి డివిజను అఫీసరును, సరర తాలూకా, ఘాట్ తాలూకాల తాలూకాలో అభ్యుదయగ నియమించిరి.

కరణముల సర్వేమూర్తియందు కేరు నిమ్మకాలివారికి యికమిదలు ప్రకారమును నగము తగ్గించుటకు నిచ్చయించిరి.

అభివృద్ధి కాళి

పాల్నూరుజిల్లా పోర్టు అఫీసరుగారు జె. డబ్ల్యు. కె. వెకస్వామిగారిని, మదరాసు పోర్టు ఉటిలైజేషను అఫీసరుగ నియమించిరి.

ఇండియన్ పోర్టు కర్మసురందు నియమించబడిన ఎస్. కే. బానుగారు నవంబరు 9 వ తేదీన బొంబాయిలో దిగునటు వెలియించిరి. ఇండియన్ పోర్టు కర్మసులోనివా రగు ఎం. కె. వాయరు, ఎ. డి. సహాని, హెచ్. సి. భావాగారు నూడ బొంబాయికి 9 వ తేదీన వచ్చెదరు.

రా. సా. ఎం. వి. అప్పారావు, ఎడ్వర్డులియం కో అకరటిపు రిజిస్ట్రారుగారికి రిజిస్ట్రారు అధికారమును, గంగామ, వికాఖపట్నం, గోదావరిజిల్లాల పిజిస్ట్రేలో ఆయలు జరుపు టుగా నియమించిరి.

అటవీకాళి

ఎ. ఎ. ఆనందవారాణుల కర్మగారు గంగామజిల్లా పోర్టు అధికారాన్ని ప్రాప్తమనగా నియమించబడిరి.

పల్లికాళి

పింధనీనున్న ఫిఫుఇం. సి. డి. బి. అవులూర వెంకు అయ్యరు రాజులింగయ్యగారిని, కృష్ణ, కావేరి జిల్లాల రివెన్యూ యరు (ప్రాబెట్ల నుంబంధమున తాత్కాలికముగా స్పెషలు మ్యాజిస్ట్రేట్ ఫిఫుఇంబిరు, అడివనలు వెక్రెటరీగా నియమించిరి.

ఎస్. ఎ. తిరుమలే అయ్యంగారిని, ఎలయించిరి కడవి జను అసిస్టెంటు ఇంజనీరు పనినండి స్పెషలు మ్యాజిస్ట్రేట్ ఫిఫు ఇంజనీరుగారికియ నియమించిరి

ప్రాంతస్వరూపాల కాళి

రెడ్. కర్నూలు ఇ. డబ్ల్యు. సి. (బాడ్మిట్ట వి. ఎం. ఎస్. గారిని మదరాసు మెడికల్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగా నియమించిరి.

కె. పుకమ. ఎస్. కె. రా. బి. ఎస్. ఎం. మహారా, గారు వి. ఎం. ఎస్. అఫీసరు తాత్కాలికముగా మదరాసు గవర్నరు అఫీసునా రుంచిరి.

మునిసిపలు హెల్తుఅఫీసరు అధికారము మొదలగు సెలవుదినములను వినియోగ పరచుకొన వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు గీకరించిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘమునందు మరువాడ వెంకటేశ్వరుగారు 2 వ వార్డుభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కాడవూరి పురపాలక సంఘమునందు ఎ. డి. మాగీగారు 3 వ వార్డుభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాకాళి

రా. సా., ఆర్. కృష్ణారావు భాగ్య గారిని ప్రభుత్వపరీక్షల కమిషనరు గారి నెకటిగా నియమించిరి.

మిను రెవెన్యూ మాజీడు తాలూకా పాఠశాల ఇన్స్పెక్టర్ కర్నూరుగారి మదరాసు జిల్లా విద్యాసంఘసభ్యురాలిగా నియమించిరి.

సాల్వేషను అక్టివారు మేజి. హెచ్. ర. నడుగారి తెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యునిగా నెన్నుకొనరి.

ప్రభుత్వకూటము.

కనెటు, సిండికేటు ఎకడమీలు కాన్వీలు ఎఫ్. టి. యె. టె. నుకాలిజాన్వీలు నిర్మించు క్యవధి 1924 ఏప్రిలు 21 వ తేదీ నరకు పాడిగించబడిరి.

ప్రభుత్వజింకు కేరీకులయందు మారణగావచ్చిన రెమిండుకు నెం 12 ప్రభుత్వకు ఉపయోగించవచ్చును, అని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నాడు.

టెరెయంటు ప్రెటింటరీకులు జరుగుటకు 1924 నం 12 ప్రకారము నరకునాడ ఒక స్థాన మేర్పరచిరి.

భారత సనకథ

మదరాసు భూస్వాముల తరపున యాదినవవారు భారత సనకథకు అభ్యర్థులుగా నిలచిరి.

1. గోదావరి జిల్లాలోని వా. పా. తూ. దక్షిణముల వారు. 2. కె. పి. కామరత్ నంబియారు కన్వీయనూరు.

కె. సామగారి రాక

డికెంబరు 8 వ తేదీన కె. సామగారు మదరాసు విచ్చేసెదరుగాన అదివము సెలవుదినముగా గవర్నరుగారు ప్రకటించుచున్నాడు.

కాళిరైను:

చివారేతులో కయోయన కాళిరైను (పంచవార) కర్మ యంతరమును బర్మాజేతలోనికి తేనూడదని యిదివరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ప్రకటనను యిప్పుడు రద్దుచేయుచున్నాడు.

కడక గజ కోర్టును ఎ. తివేములు

కడకలో నూతనముగా నాపి. పుడిన సబార్డినేటు: జిల్లా రు. డి. కెంబరు 15 తేదీనుండి ఎ. తివేముల: వి. గవర్నరుగారు ఆజ్ఞా కోసరి.

ఎన్నికలతరపున లాకాఖయందు అడివనలు కార్యదర్శి గారికి ఎన్నికల విషయమును అడ్మినిస్ట్రేషను ఆందుకొను అధికారమునిచ్చిరి.

బుద్ధ గయ

బర్మీయులు తమకు కావలె సని కోరుట

రంగూను, 21 వ తేదీన చాలముందివే సలంకరింపబడిన ఒక హిరంగళి సుదేగాన్ వాద్ జేవాలయమునకు జరుపబడెను. ఆయ్యులు బుద్ధగయ భూములను జేవాలయమును వాద్ల అధికారమునందు నందరియనునయియు, బర్మీయులలో చనిపోయిన హిరాయిల యొక్కయు. యిద్దోగుల యొక్కయు గోరీలను సుదేగాన్, బా. బా. బా. కో. వాద్ జేవాలయములనుండి తొలగించి వేరొక ప్రతేకమున సుంచకలెనయియు, మిలికరీ కంట్రీనుమెంటు కోర్టు వోటి: బోయిన రియవారి ఆభూములను సుదేగాన్ జేవాలయపు అధికారుల కియ్యరై నియమ ప్రభుత్వమువారికినకులెనను తిర్రాను లామోంపబడెను. వచ్చే నెలఖరన కె. సామగారు బర్మాకు నిమ్మనపుడు యాదినవములను వారివగుటకు వాద్ జేవాలయాధికారుల లెదరును ఒక ప్రతినిధిగర్మముగా మూడవయలు నను తిర్రానునూడ ఆమోదింపబడెను. (ఆ. మె.)

అఖిలభారత సంస్కరణ మహాసభ

డికెంబరు నెలలో కాకినాడలో జరుగును

రాగల డిసెంబరు కడకటివారము జరిగబోవు హిందూ మహాసభలో పాటు జేకొనవచ్చు సుస్కరణసభకుదే కాకినాడలో జరుపుటకు ఈనెల 18 తేదీన పురమందిరమున జరిగినసభలో ఆ. ప్రకారము ప్రతినిధులచే నిర్ణయించబడెను. డి. కొరకొక సన్మానసంఘ మేర్పర్చిరి. ఆంధ్రజేతను డి. సుఖునాన్ సురదాభిలాషుల దయను సన్మానసంఘసభ్యులుగా కి. ఘనగజేతుకు కోరుచున్నాము. సన్మానసంఘసభ్యులకు ప్రతినిధులకు సమకూరగు 1-0-0 షీటు యేర్పరచిన సుఖుసంస్కరణ సమాజములవారును తదిభిమానులను విరాళములను త్వలో తంపుకు ప్రార్థింతులు. ఈ త్రోములను చందాను విరాళములను తీక్రిందివిలాసమునకు పంపకలెన కోరుచున్నాము.

దుగ్గిరాల వెంకటసుర్యప్రకాశరావు

బాయింటు వెక్రెటరీ సన్మానసంఘ కార్యలయము, కాకినాడ

నెల్లూరు

(నృకీయవిలేఖరి)

ఇటీవల జరిగిన భారత స్థానిక సనకథల యెన్నికలలో నుత్తరమున ము. రా. శ్రీ. కాటలూరు మేకటరుమనా రెడ్డిగారు, వి. పి. వి. ఎ. రావులవారు ఆమంచర్ల మున్నకృష్ణరావు వంతులుగారు, వి. పి. వి. ఎ. మహమ్మదు యాహ్సాజీ సాహెబు బహదూర్ ఎం. పి. వి. ఎ. బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి గారు, వి. పి.

కేసలపురము నెల్లూరు వందలముల సా. గో. వెం. కె. కె. ఈనెల 24 వ తేదీ కనివారము సా. గం. కె. కె. 4 వ ముంబడి లక్ష్మీవరసారెడ్డిగారి పురమందిరమున అల్పాచారాధిభ్య మును జరుగును.

ఆంధ్రనాటక కమిటీయందు ఎ. ప్రభాకర గారినివారు అల్లూరు శ్రీ కృష్ణవిలాసన సభాధ్యక్షులు నగు శ్రీ యానులు ప్రస్తుతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారిని అర్హతగిని గౌరించకటచి, నా మంబలమున రెడ్డితంతులు ఈనెల 24 వ కనివారము రాత్రి 7 గంటలకు లక్ష్మీవరసారెడ్డిగారి పురమందిరమున భారీ కో. స్వర్ణకంఠమును సారథి: పి. కమగ సభ్యుల వెంకి యున్నాడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం. సెంటెంబరు 22 వ తేది

గురువారము

ఉప్పు

సాల్పు శాఖవారి 1922-23 వ సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. రిపోర్టు సంవత్సరమున జరిగిన గొప్పమార్పు ఎల్లరకు చెలిసియున్నది. ఉప్పు కన్ను మరిల రెండింతలు హెచ్చు చేయబడినది. 1923-వ సంవత్సరము మార్చి నెల 1-వ తేదీనుండియు, ఉప్పు కన్ను మణుగుకు రు. 1-4-0 నుండి రు. 2-8-0 లకు హెచ్చింపబడినది. ఇటీ హెచ్చుదల గూడదు దేశ మెటుల మొర జెల్పెనో, శాసనసభవారు ఉప్పుపన్ను నెటుల నిరాకరించిరో, రాజప్రతినిధిగారు దీని మంల నెటుల పునరుద్ధరింకరో, ఇందువలన సంస్కరణములపై దేశమునకు విశ్వాస మెటుల అంతరించెనో, వివరింపబడినది. క్రస్తుత సమయమున సంస్కరణములను కమ్ముకొని మితవాదపక్ష మంతరించుటకు, ఉప్పు కన్ను, కెనియానిర్దియము, లెక్కడుగ లోడ్చడ నగుటకు సందియము లేదు. ఉప్పుకు తయారు చేయుటకు 1922-వ సంవత్సరమున కాల మనుకూలముగ నుండె నని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది అన్ని ఫ్యాక్టరీల ను త్వరలో నే కనలు ప్రారంభ మయ్యెను. కాని, పద్ధత్యుధ్య పెద్దవానలు గురి యుటచే, లై సెన్సుదారులకు కొంతకష్టము గలిగెను. గంజాము విశాఖకట్టగమండలములో వర్షాధిక్య మువలన కనలు నెలవేటవయ్యెను. నివేదిక సంవత్సరమునందు 12,500,000 మణుగుల ఉప్పు తయారుయ్యెను. ఈ మొత్తము వెనకటి సంవత్సరపు మొత్తముకన్న 500,000 మణుగు లధిక మయ్యెను. దిగుమతియైన మొత్తముతో కలిపి, 24,000,000 మణుగు లుండెను. 1923-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలయందు 1,750,000 మణుగుల ఉప్పు విక్రయం పబడినది. ఇంత హెచ్చు మొత్తమును విక్రయించుటకు కారణము జూపబడినది. ఉప్పుపన్నును హెచ్చుచేసెదరని తలచి, వర్తకులు చాల సరకును కొనియుండిరట. ద్యూటీని విధించెదరని తెలిసి పుడు, ఏదేశము నందును నర్తకులు సరకులను మిందగనేగొని లాభమును సంపాదించు నెంచుట అసహజముగదు. ఇంగ్లండులో బ్రిటీషు గాల్ఫ్ కమిటీవారుగూడ ఏయే చిస్తువులపై సుంకములను విధింపవలెనో నిరీవల విచారించిరి. వారుతమ రిపోర్టు నిచ్చుదు తయారుచేయుచున్నారు. కాని, క్రభుత్వమువారి రిపోర్టునందలి సూచనలను వివరముగ ప్రకటింపదలపలేదు. కారణమేమి? బడ్జెటుకు మంద సంగతు లేమోత్రము బయల్పడినను, కన్నులను దప్పించుకొనుటకు, ఏదేశ వర్తకులు మంగుగనే మీలోని, బ్రిటీషు మార్కెట్టును తమ సరకులతో పోటీవైతరని. క్రభుత్వమువారికి భయముగలదు. హెచ్చుపన్నును విధించుటవలన ప్రజలెంత నష్టపడినను, వర్తకులు మూత్రము లాభమొందుట కెక్కుడు అవకాశములుగలవు. 1922-23 సంవత్సరమున, 1922 సంవత్సరము ఏప్రిలు 1 వ తేది

నాకన్న నరుకు 10,000,000 మణుగులు తక్కువగ నుండెను. నివేదికవత్సరమున 45 పెంటరులలో ఉప్పు తయారుచేయబడినది. గంజాముజిల్లా ఫ్యాక్టరీలలో తయారుయ్యెడి ఉప్పును బెంగాలు మార్కెటులకు కంపు ప్రయత్నము విఫలమయ్యెను. కలకత్తాలోనికి విదేశపు ఉప్పును విశేషముగ దెప్పించుటయు, ఉప్పుధర లోడి తగ్గియుండుటయు ఇందుకు కారణములని సూచించబడినది. చిన్నచిన్న ఫ్యాక్టరీలను కలుతావులందు నెలకొల్పుట, ఆ కముగ మిగుల నష్టదాయకమని, రివిన్యూభాగ్గవారి భిప్రాయపడుచున్నారు. ఉప్పును కలుపలకు సులభముగ పంపగల తావులందు పెద్ద ఫ్యాక్టరీలను కొన్నింటిని నెలకొల్పిన చాలునని తలచుచున్నారు. ఇంక కనుగూడుగ కొన్ని చిన్న ఫ్యాక్టరీలను మూసివేయ బ్రయత్నించు చున్నారు. వెనక తయారు చేసిన క్రభుత్వమువారిస్తాకు చాల నిలువ లోనుండెను. దీనిని కొనువారు కనపించరయిరి. లాభము లేకున్న మానే కొలదినష్టముతో నయినను ప్రాతసరుకును అమ్మివేయుటకు, బోర్డువారు తలపెట్టిరి. ఈ ఫందర్పమున ఉప్పుపన్నును హెచ్చించి పిమ్మట, ఉప్పుధర లెటులుండునో చూడవచ్చును. 1923 సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెలనుండియే చిల్లర ధరలు హెచ్చు నారంభించెను. సముద్రమునకు దూరముననున్న జిల్లాలలో ధరలు త్వరలో హెచ్చును. సెంటలో మద్రాసు పడి అ 4-3 లయ్యెను. ఉప్పుపన్ను హెచ్చుగొనిదెలిసి, వర్తకులు ధరల మెక్కిమారుగ పెంచిరి. మార్చినెలలో ధరలు నిలుకడగ లేకుండెను. హెచ్చుపన్నును విధించెదరో లేదో యను సందియము వర్తకులలో ప్రబలి యుండుటయే యందుకు కారణము. దేశమంతయు ఒకరిరాదని ఘోషపెట్టుచున్నపుడు, శాసనసభవారు ఉప్పుపన్నును హెచ్చుచేయరని, వర్తకులేమి తదితరులేమి తలచియుండురు. అంతియగాని సర్టిఫికెట్టు అధికారము నుపయోగించి రాజప్రతినిధిగారు ప్రజేచ్ఛుచు నిరంకుశముగ నిరాకరింతురని వీరనుకొనియుండరు. మార్చినెలలో నందుచే ఉప్పుధర విశేషముగ బెరుగక పోయెను. జన సామాన్యమున కంతకును అత్యవసరముగ ఉప్పుపై హెచ్చుపన్నును విధించి, బడ్జెటు లోటును పూర్తి చేయనెంచుట, ఎంత ఘోరమో కనుగొనవచ్చును. స్వపరిపాలనము లేనందువలన గలిగెడి యనర్థము లింత స్పష్టముగ నిదివరకెన్నడును గనుపింపలేదు. స్వపరిపాలనావశ్యకత ప్రతివారికిని చక్కగ బోధపడియుండును. ఎంతటి ప్రబోధము గావించినను యింతటి ఫలము గలుగదు. ఉప్పుపన్నును గురించి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి మేని వ్యాఖ్యానము శసెనిరోయని యాశిపడువారికి తీవ్రముగ నాశాభంగము కలుగ గలదు. ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టును రికార్డు మాత్రము చేసిరి. ఉప్పు తమకు సంబంధించిన శాఖ గాదని తలచి వీరు వదలివైచిరేమో తెలియదు. కాని ఉప్పుపన్నునుగూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయ మిచ్చిన ఏమి నష్టము గలుగునోయని వీరు తలచిరేమో. మద్రాసునుండి ఫ్రెంచి క్రభుత్వమునకు తిరువాన్కూరు దర్బారుకు, కలకత్తాకు, సింహళమునకు, బేహారు ఒరిస్సాలు, మధ్యరాష్ట్రములు, నైజాము పరగాణాలు, మైసూరు, కూర్న మొదలగు ప్రాంతములకును ఉప్పు రవాణా చేయబడినది. తెన్నరాజధానిలోను అందలి స్వదేశిసంస్థానములలోను గలిసి, ఒక్కొక్కరికి 21 పౌండ్లు ఖర్చయినటుల అంచనావేయబడినది. ఇకముందునుండియు విదవారలు చాలినంత ఉప్పు దిగుట కవకాశముండదు. నివేదికవత్సరమునకు సాల్పు రివిన్యూ

155 లక్షలకుపైగ ననుకూరినది. అంతకుపూర్వము వత్సరమునకు రివిన్యూ 16 లక్ష లధికమయ్యెను. మార్చినెలనుండి ఉప్పుపన్నును హెచ్చుచేసినను, రివిన్యూ విశేషము వృద్ధిగాలేదని నివేదిక చెలుపుచున్నది. క్రస్తుత సంవత్సరమునందు రివిన్యూస్థితి ఎటులున్నదో తెలియదుగాని, ఉప్పుపన్ను హెచ్చుదలతో బాటు రివిన్యూగూడ అంతటి హెచ్చుదల జూపునని ఎంచ విలులేదు. ఏలనన, హెచ్చుధరలనభరింపజాలని బీదలు, వాడుకలో వెనకటి మొత్తమును తగ్గించుకొనుట సహజము. ఉప్పుపన్ను హెచ్చుదలవలన, రాజడిలో విశేషాభివృద్ధి లేకుండుచో, దీనిప్రయోజనము రెండందములను చెడును. ఉప్పుశాఖకింద 48 లక్షలకుపైగ ఖర్చయ్యెను అంతకు పూర్వపు వత్సరమునకన్న 4 లక్షల ఖర్చు తగ్గిపోయెను. ఈ తగ్గుదలకు సిబ్బందిని తగ్గించుటయే కారణమని సూచింపబడినది. సాల్పుసేరముల మొత్తమ మిద 166.149 టిలో సేరస్థలను కనగొనిరి. వీరిలో 133 గురుపై విచారణ జరిగెను దాదాపుగ నన్ని కేసులలోను శిక్ష విధింపబడెనట. సాల్పుకేసు లన్నిటిలో శిక్షలను తప్పుక విధించుట సామాన్యమయినది. మేజిస్ట్రేటులు పేరు ప్రవర్తించరు. మద్రాసు డిపోలోని బంట్లోతులు నిద్రమత్తులగుటచే, వారియందు నులిపురుగులు గలవని ఎంచి మద్రాసు హాస్పిటలుకు చికిత్సకై బుపిరట. కాని, ఎంత చికిత్స చేసినను వారి నిద్రమత్తు వదలలేదట. సాల్పుశాఖాధికారుల తెలివితటల నేమని కొనియాడవచ్చును! సాల్పు రివిన్యూ కనులు విషయమై ఫిబ్రవరి చివరభాగములో కొందరు అధికారులు, చేమదగినంత సహాయము చేయలేదని, రివిన్యూభాగ్గవారు సేర మారోపించుచున్నారు. ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుట, సాల్పు అధికారులకు గూడ దుచింపలేనా యేమి? సాల్పు అధికారులపై విధించబడిన శిక్షల సంఖ్య 1251, 100-కి 15 మందికి శిక్షలు విధింపబడినది. ఇంతకు పూర్వము వత్సరమునకన్న శిక్షలు తగ్గుదల జూడెనట. నాకరులపై విధింపబడిన శిక్షలకు, సెలవుదీసి కొనకుండ వెడలిపోవుటయు, గార్డుడ్యూటీలో నున్నపుడు నిద్రించుటయు, ముఖ్య కారణము లని చెలుపబడినది. నిరురమత్తును సాల్పు నాకరులనుండి వదిలించుటకు మెదట శిక్షలు విధింపబడినది. కాని క్రయోజము లేక పోయెను. పిమ్మట వైద్యాలయమునందు చికిత్స చేయబడినది. కాని లాభము లేకపోయెను. ఇక వేరొకమార్గ మేదయినగలదో లేదో తెలియదు. ఈసంగతిని విచారించుట కొక కమిటీ నేర్పరచిన బాగుండును! ముప్పదిలోమిక్కిది మంది ఆఫీసర్లు రాజీనామా నిచ్చిరట. ఆరోగ్యము లేకుండుటయు, సాల్పుశాఖలో సభివృద్ధి గాంచుటకు మార్గము లేకుండుటయు ఇందుకు కారణములుగ సూచించబడినది. మొత్తమ మిద సాల్పు శాఖపై ప్రజలకే గాక, అందలి యద్యోగులకు గూడ అభిమానము లేదని పొడగట్టుచున్నది. ఉప్పుపన్నును హెచ్చు చేయుటవలన, ఈశాఖపై ప్రజలకు మరింత వెగలు గలుగవచ్చును.

“నాగపురమునకు మరలుడు”

మరల నాగపురమునకు మరలుడని, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులకు మహమ్మదాలిగారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఈ సలహానే, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు కర్నాట రాష్ట్రీయ సమావేశములో బలపరచిరి. కాంగ్రెసు సమాధానమును బలపరచిన హిందూపత్రికయు, బొంబాయి క్రానికలు పత్రికయు, దీనిని మనస్ఫూర్తిగ నామోదించుచున్నవి. బీజాపురమునందు ఇరిగన కర్నాట

కార్యదర్శిగారు యిట్లు ప్రాముఖ్యములు:—అక్టోబరు మాసమునందు యీ దినమున అన్ని వాడుకలు యీ నెలముత్తమ నెలమున్న మొత్తమునల్ల వచ్చుచున్నో యరిగనవి. కలనలయెదిరావట్టి తాయారమ్మగారి వేయన 6 గురికి వై. రాజమమ్మగారిచెట్టిగారు 12 మందికి, మాకాయల కుప్పచెట్టి 24 మందికి, ఎం. తిరువేంగడ మొదలియూ 12 మందికి టి. నందెరుమాణు చెట్టిగారు 6 గురికి కోటి నంపింహులు చెట్టిగారు 24 మందికి తిన్న నందెరుమాణు చెట్టిగారు 6 గురికి, వై. ను ప్రసాద్ శివ చెట్టిగారు 6 గురికి, కలనపాటి రామానుజశ్యామల 20 మందికి, టి. నంపింహులు చెట్టిగారు 10 మందికి, వై. చండల్యరావు చెట్టిగారు 12 పి. వి. మరణప్ప పల్లెగారు 100 మందికి, కామూరుమ్మగారు 6 గురికి, ఎం. వి. రామస్వామి చెట్టిగారు 20 మందికి, వాక్వల ముప్పమ్మగారు 24 గురికి, వై. మునిస్వామి చెట్టిగారు 10 మందికి, ఎల్. రామగౌరి చెట్టిగారు 12 మందికి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

సామ్రాజ్యసమావేశము

(సి. ఆర్. నాయుడు)

ఈ కవచము పత్రికలలో చాలవారు చర్చించబడినది. కానీ నేను యిందు యూనియను గవర్న మెంటువారి ఆశ్రయము లను మాత్రము సూచించెదను.

భారతీయులకు దక్షిణాఫ్రికాలో పార్లమెంటు రీ హక్కులు తక్కువగా ఉన్నందున గలవనియు, వారు యేయింపుం దులు లేక వానిని అణగారించుచున్నారనియు స్పష్టముగాని సామ్రాజ్యసభలో నడిపెను. పార్లమెంటు రీ హక్కులను పొందిన పరిస్థితి పరిష్కారము చేయవలసివచ్చినందున గలవనియు ఇంగ్లాండులో శ్రీమతి యూనియన్ పార్టీకి జన్మహక్కును సంపాదించుటకై ఆంగ్లాండులోని రాష్ట్ర నియమ పోరాడి చివరకు సాధించుకొని రీ హక్కులను యింతేజ్ఞానముగల ప్రభుత్వ మేదియును నిరాకరించదు.

దక్షిణాఫ్రికాలోని పరిస్థితులు వర్తమానముగా దేలు ప వలెను:-

యూనియను ప్రభుత్వమునందు భారతీయజనసంఖ్య నుమారు 1,60,000. ఇందు అధికసంఖ్య నేటూలునందు నిర సింపుయివారు. 100 కి ఒక్కొక్క మనిషియు ఎన్నిక హక్కు గలవగాని ఒక్కడైన ఎన్నుకొనబడలేదు. ఇదిగ్రామము, రైల్వేక్షేత్రము ప్రేమలైసెన్సు ఉద్యోగములకు యిచ్చు వచ్చినట్లు యేర్పాటు చేయవచ్చును అధికార మొనగబడుటచే భారతీయ హక్కులకు భంగకరముగా వారు ఆచరించుచున్నారు. స్వతా ల్పభిమానమును హెచ్చి తెల్ల కాన్సిలరు తెల్లవానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతల నేర్పాటు చేసుకొని భారతీయుల నేరముగా నుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. నేటూలు ప్రభుత్వ ఉన్నత స్థితికి తెచ్చింది భారతీయులు కాయకవ్వమే యని చదువరులు ముదకగూడదు. ట్రాన్సువాల్ గాన్త్రీయుల ఇంను ఘోరములు జరుగుచున్నవి. భారతీయులకు మనిషియు ఎన్నిక హక్కులు గూడ లేవు. వారు భూవనములను స్థితియు నుండుకొనకూడదు. కర్తవ్యము లిచ్చుటలేదు. గవర్నమెంటువారు వారు వర్త కము లేదుగూడదు. గాంధీ గారిని, స్పెన్సర్ గారిని జరిగిన ఒడంబ డికి 1919 సం. 87 వ చట్టముతో నిలిపివేసి. మాంటేగ్యుమెన్ టు భారతీయులు ప్రవేశించి నిరసింపు హక్కు యిదివర కున్నది. ఇప్పుడు తొలగింపబడినది. ఆరెంజియన్ కాలిని భారతీయులంతయును తాత్కాలికముగా బోయి నాఖరులుగా నుండుటకు వీలగుచున్నది. కేపుటాలిలో యితరస్థానములకుంటే భారతీయులందరి కొంచెము హక్కున్నది. వారు ఒకకాలనినండి నేరకాలనికి స్వేచ్ఛగా బోవుటకు అంతము అన్నది. ఇది "యూనియను" సంయుక్తరాష్ట్రము 1918 సం. 22 చట్టము ప్రకారము భారతీయులకు యేర్పాట్లై యుండు నివాసహక్కులు ఉండవలెను. ఒకదానిలో వదలకొ నవలెను. 1920 లో ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘము నియమించి బడింది. వీరు "సోషలిస్టులు" నిర్దయమును నూచించిరి. ఆన గా భారతీయులకు లెనిమిదేము యేర్పాటులు చేసిరి. దీనివలన ఉపయోగములవారిని స్వేచ్ఛభావము లభిస్తున్నది. ఇంతి వకవియం దున్న స్పెన్సర్ నేకాని గారు 1918 ఆగస్టు 1-వ తేదీన యాదివర ప్రవేశము గావించిరి.

"నాకు 22 వ చట్టము ప్రకారము గల అధికారము సారముగా అనియన్ శాసనము లెవ్వరును అధిక విషయములను లెట్టి చట్టసంఘం లేక సంయుక్తరాష్ట్రమున యేర్పాట్లయింపు నిరసింపుటకు అర్హులుగా రని భావించెదను"

ఇంతిభావము అనుమానమైన గల్గిపో వై ప్రకటన స్వతాల్పభిమానముచే గావించబడిన కాసునని దెలియగలను. ఈ కాసును యెంతవరకు కాసునందెనా తెలిసికొనుటకు ముగ్గురు న్యాయాధికారుల యెదుట కేసు తెచ్చింది. అందు యిద్దరు ప్రక మముగా జన్మకర్తలైన తేప్పిరి. ప్రతిపాలముగా నుండిన ఫిపు జన్మిన సర్ రోజు ఇచ్చియు యి విధముగా తెప్పెను.-

"మృతిగారి ప్రకటన ఆశ్రయముగానున్నది. జాతివిభజన కాలినిభావముల సాధా పడియున్నది. కాని చట్టమునందును మరలను ముదరించి యుండలేదు. అందుచే మృతిగారు రిగా తిన్న తేనులేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇందు తోడ్పడు గలిగింపు కొనుటకు కొద్దివారికి హక్కుగలదు. ఒకచేత వలసవచ్చినవారు నిషేధించబడినవారని మృతి తలంచినను, కేసు అసంగముగా నుండుటకల్ల గల లాభము అయిన పొందును." సర్ జె. కిల్లె

బెంగుళూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

రై. ఆ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

బెంగుళూరు, నవం 21:- మైసూరు యంత్ర బాగురు మైసూరులోని చాముడీ విహారమునందు 17 వ తేదీ సాయంత్రము రైటు ఆనాటి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి వి. దొంగ్గి. 18 వ తే దీని వరకు మహిళలలో మైసూరువిద్యాశాస్త్రిగారికి విదాం కృష్ణపుగారు తమ గానకాలముచే సంతకము గావించిరి. శాస్త్రి గారిని చూచినవారు ఆతన ఆశోగము బాగుగ చక్కబడె ననియు, త్వరితగతినే, ద్వితీయోత్సవాదుతో రాజకీయరంగ మున పరివ్రేసినయని చెప్పుచున్నారు.

రాజప్రతినిధి ఆగమనము

రాజప్రతినిధి గత్కరించుటకు యేర్పాటులు అచూచురు తుగ జరుగుచున్నవి. బెంగుళూరుకు ప్రభువు గారు 27 వ తేదీ ఉరయ్యు వచ్చెదరు. వీటి మధ్యనిపాటివాడును కంటా స్కెంటు మధ్యనిపాటివాడును స్వాగతభక్తము లన్నించెకము ముఖ్యులగు స్థలముల సందర్శించి మరునాటిరాత్రి మైసూరుకు బయలుదేరి వెళ్లెదరు.

నియోజకుల పట్టి

రానున్న కాసున భా అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భమున గా వింపుడిన నియోజకుల పట్టియందు శేర్లయ్యుక్తి యింటిపేరు చాలవానికి వదిలి వేయబడినను, చిరునామాలు పూర్తిగ లేకుం డుటచేతను, పూర్తిగాలేదు. ఇందుకుల ఆనందరథుగ కలరము గల్గునగాన దానికి సంబంధించిన అఫీసు త్వరితగతినే వానిని సర్దు బాటుచేయవలయును.

మాకు నీళ్లు లేవు

కొన్ని బోట్ల నీటిసరఫాయి సరిగ లేకుండుటవలన రాజప్రతి నిధి వచ్చినపుడు శెండాలువాడ మాకు నీళ్లులేవు అని ప్రాసి న్నూటలు పిల్లలు ఆయన పోవు బోట్లపక్కన నిలచి బెట్టుబడులు రని లేటు పేజురు క. టో స్కెంటు మధ్యనిపాటివాడు బెంగుళూరు యివారు.

మల్లాదు భూస్వాముల సంఘము

మల్లాదు భూస్వాముల సంఘము పక్షమున ఆ సెంబ్లీకి ని కా స న స భ త ను ఒక్కొక్క సభ్యుని యెన్నుకొను అధికార మియనలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు నూరవారములో 18 వ తేదీని సభతేదీ ఒక తీర్మా నము గావించిరి. నూరవారము ప్రకటించిన సంస్కరణములవలన యీ హక్కు పోవుటచేత దానిని మరల ప్రసరుదరించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

జయలక్ష్మి మోసముకేసు

జయలక్ష్మి యశో మాక్త్యుక మ్రాదాదాలో నొక బ్రాహ్మణుని మోసముకేసు పెట్టితేసిన కేసులో చెప్పెచ్చు, రామారావు సంపదచూపుగార్లకు అన్వేషణ సేవన్నపట్టి 268, 419 ఇ. పి. కో నెక్టుల క్రింద ఒక్కొక్క కేసు నకు 2 యేడ్ల చొ. 10. కి. విధించెను.

గారు, మంత్రి. శాంతి నాదయ్యను గమనించెను గాని అధికవి యము గవనిండుట లేదని దెలిసి.

తెలియముక్క వివరములు క్రిందటి ఏపిటు 11 వ తేదీ 'హిందూ' పత్రికలలో ప్రకటించెను.

జనరలు స్పెన్సర్ గారు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు బద్ధవైరుయని స్పష్టపడింది. కాని ఆయన ధైర్యమును, స్వతా ల్పభిమానమును దేశభిమానమును కొనియాడదగినవి. ఆయన ధైర్యము క్రిటికరులతో 1899 లోను 1902 లోను పోరాడి, అప్పటినుండి తనబోయకు సోదకుల ఆర్థికాభివృద్ధికై క్రిమింగన లేక పాటుబడిన. అంతికాలములో స్వాతల్పత్వ భక్తమును స్వాపసజేయును. ఈయన నిశ్చయమును దేశభిమాని.

మనదేశీయులలో నెవరయిన తమస్వకేరీయము ఇక్కట్లు ను బావుటాయి యీనానాని జేసిన ప్రయత్నములందు పోతి కంతయున జేసికొండిరి? మన తత్వమును ఒప్పుకొనక తీరు. ననము దేశభిమానులము కాము. శక్తిహినులము. స్పెన్సర్ గారిని రిటిరేష మురొద్దమును నిరంపించి వదిలేదు. మనలనే మనము నిందించుకొనవలెను. సహజముగ తెలివితేటలు మనకు గలవనే స్పెన్సర్ గారిని బూచియె. యిందుకు నేర్పుకోవలయును. మన బాధ్యతలందు కార్యదీర్ఘమునందు పట్టుదలయందు గౌరవా క్రము కొరర జూపకూడదు. నడుముకట్టి జేతనగలందు మన కిది నిర్వర్తించి నేకగోరమును కాపాడుకొనవలెను. తేదా కాశ్యత బానిసలుగా నుండవలెను.

రంపభిత్తూరి

గతమునములో ఏకైక (శతకము) విప్లవకావ్యమును పోలీసువారికిని అనేక బోట్ల పోలీసుములు జరిగినట్లును కొల నంది చనిపోయినట్లును మాకు దెలియచున్నది. ఈసభకారి లకు యిదివరకన్న యిప్పుడు చాల ఒత్తిగిన్నట్లుగలదు. కానియె: రికాలము యీ పోలీసు ఘాటుండ కలమునో పోట్లములు జరుగ వుండునలెనో దెలియవచ్చును. (మెయిం)

బెంగాలునాగపూరు రైల్వేకంపెని

దరిమిలావార్

కలకత్తా, నవంబరు 21:- కే. జటిల్ కటన్ ప్రకటించ బడిన తీర్మాన ఖుర్దాశాస్త్ర డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ నూటండుంబెంటు గానినండి యీగమచారము తెలిసెను. వారు తెలారునండి నానదా నేవనుమాన్ద రకు ప. పిన నమచారము అక్కడికించి నివృత్తాతి తంతిచేయబడినను. ఆప్రశ్నములందును రైలుబోటు యంతయును కలువజేతములందు గండ్లుపడియున్నది. ఈతడే కలకత్తా కలకత్తానండి 458 మైలు కలారునందు, 481 మైలు సిగడంబదను, 501 మైలు నెల్లి మర్ల 541 మైలు సింహాచలమునకు ను మధ్య అయియున్నది. 18 వ తేదీన మధ్యాహ్నము వర్షముగి పోయెననియును, 1 అనలు పెంటుపెంటునే తిగుచుండెననియును ఆకడు కర్తవ్యము మంపెను. 18 వ తేదీన పంతులపెంటునందొన్ని అయితే మాకు నేడందినట్లునంటిన్న వాల్తేరు ప్రేవనుమాన్దరు తంతిరల విశాఖపట్టణము వాల్తేరుల కర్తవ్యము ప్రేవను స్వతా ములయొక్కయు రైలువారు గునాములయొక్కయు కృత లులు చాలావచ్చును కలిగినయియు వాల్తేరకర్తవ్యము సంతల ప్రదేశమునకు వీరు ఎక్కువయెత్తుగా నిప్పుటవలన నష్టముకలిగ ననియును రైలుమన మ్యుండు స్వనాములలో పూర్తిగా నిరుపచ్యెననియును తెలియజేయుచు, సరిగా రాకపోకలు ఎప్పటి నుండి జరుగునయియు ఇప్పుడు నిర్ధారణచేయుటకు వీలులేకున్న న, ఏర్పడిన గండ్లునబట్టియును కొట్టుకొనిపోయిన రైలుబోటును బట్టియును చూడ కొంతకాలము పట్టునియే వోచుచున్నది. కొన్ని రోజులవరకు ప్రయాణములను ఆపుకొనకాల నటునంటి ప్రయాణికులు ఇంకొకమార్గమున ప్రయాణముచేయుటకు ప్రయ త్నములు చేయవలెను (ఆ. నె)

పంజాబు ప్రభుత్వము

విద్యా మంత్రి శాఖవారు

నవం. 21 కాసున భాగామున 1923 డిసెంబరు 29 తేదీలను లాహోరులో జరు బోవు డిస్ట్రిక్టు బోర్డుల ఆర్థికవిషయములను దాకి సంబంధించిన తదితర విషయములకును సంబంధించిన సభనగురించి సంజాబుదొరతనమువారి (విద్యామంత్రి శాఖవారు) సభచేయుచున్నారు. ఈసభకు గవర్నరుగా రే ప్రారంభించెను. ఈసభకు ప్రభుత్వముకాఖలోగల కాఖాధికారులందరును సంజా బులోగల ప్రతివిజననుండియును ఆంగ్లము ప్రతిభుమునువచ్చెను. ఈఆంగ్లము ప్రతిభులలో యిద్దరు డిప్యూటీ విమానరులను క్రిందనలుగురు డిస్ట్రిక్టు బోర్డులలోని ప్రజాపతినిధి సభ్యులను అయియున్నారు. గడిచిన కొలది సంతకరముల నుండియును ప్రత్యేకముగా ఉపయోగములగు విషయములపై గవర్న మెంటు గ్రాంటులను ఖర్చుపెట్టుటవలన డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు ఎక్కువగా పనిచేయవలవారై యుండిరి. కాని ప్రస్తుతరాష్ట్రీయ అరాయము లనుబట్టి గ్రాంటులు క్రిందపడినవి యిచ్చును. కావున రాష్ట్ర ములోగల డిస్ట్రిక్టు బోర్డులన్నియును తాము ఇదివరకు పనిచేయు చున్న వివిధ విషయములకు ప్రయత్నియాలవలెను చాలినంతగా ఖర్చులను భరింపలేకున్నవి. కాబట్టి ప్రభుత్వము విచారించవలసిన శేషముగా ఈ ఖర్చులను తగిన సొమ్ము నెట్లు సంపా దించవలెనను విషయమై యున్నది. ప్రతి అరాయముల నెట్లు సంపాదించ వలసినదియో, ఏక్యయములను తగ్గించ వలసినదియో విచారించి ఉదలవలసియున్నది. ఈ ప్రస్తుత కష్టములను దాటుటకు డిస్ట్రిక్టు బోర్డులకు గవర్న మెంటు వారినిగూడ కరిపాలనా సంబంధమైన ప్రశ్నలను సాంకేతిక ప్రశ్నలను చాలవరకు సహాయము చేయెను. (ఆ. నె)

ప్రకటన

నేనున్న జి. వి. లంగారావు, నిట్టకల వీరరావులకు లాగు కలిసి భారతీయ అను శేరుతో జరిగింపిన స్వేచ్ఛె కట్టము వ్యవహారంలో నుండి 20-7-28 తారీఖునండి గెరిలుటన్నాను గనుక నడరు తారీఖునండి యేమి జరిగినను వారు సంబంధము లేదని తెలియపర్చ వుయినది.

బందరు, తాడేపల్లి మాధవరావు.

రంగూను, నవంబరు 21:— రంగూను విశ్వవిద్యాలయము
 పట్టాభిషేకమునకు నిన్న జరిగెను. అందునందలి ఓరియంటల్ కాలేజీ
 పాఠశాలకు నలువదింపిన కారర్ బిల్డింగ్ కు గానీ బాకరు
 అఫ్ లెమ్యుడిగీ (గౌరవార్థము) యొనగబడెను.

దేశ వార్తలు

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

తీవ్ర సంరంభము

ఉధయవత్సములవారి ప్రచారము

లండన్, నవంబరు 21.— ఉదయం 12-25 ప్రెస్సు క్రికెట్ కాలిఫోర్నియా లెజిస్లేచరు చుట్టూ— యూనియన్ ట్రేడర్లు బలము గలిగిరి. వచ్చునట్లు ముదిరినది. వారిలో లిగిని అధ్యక్షులు చిట్టచి. ఇంకా 86 నియోజకవర్గాలవారు అధ్యక్షులను పేర్కొనబడి నియమింపబడిరి. రెండవ రౌండులో ఈ ప్రాంతముల పూర్తి చేయబడును. సోమవారమునాటికి 12 ప్రజాక్షేమముల తక్కువగా ఉండ యూనియన్ లకు అధ్యక్షులు అందెదరు.

ఎన్నికలు అతితీవ్రముగ జరుగుచున్నవి. కన్సర్వేటివు లిరుగు చార్జి కమ్యూనిస్టులను తీవ్రముగ పనిచేయుచున్నార. చార్జి కమ్యూనిస్టులకు ఉపకారములతోడనే సంపాదించుచున్నది. పోలిటికల్ గుంపుల నను ప్రాంతములకు అధ్యక్షులకు ప్రధాన వర్తక చర్యను సహాయము చేయుచున్నార.

అస్సెంబ్లీ గారు తమ ఎన్నిక సంరంభమును స్కాట్లండు లో ప్రారంభించెదరు. వాస్తోలో కన్సర్వేటివుల తరపున సర్ రాబర్టు హార్డెన్ గారు పనిచేయును.

లండన్ చార్జి గారి ప్రాంతములను జేస్తున్నార. అందుచే ఎవరికి బోయి ఎవరికి సహాయము చేయుచున్నార. తమ సంకల్పమును నున్నార. చర్చిలు గారు గూడ తమ ప్రయత్నములను నున్నార. ఇతరుల గూడ ఇతరులకు కొంచెముగో గొప్ప గనో సహాయము చేసెదరు. రానే జగ్గవల్లు గారు కృతసాయ ప్రయత్నములను నేర్పడే ప్రయత్నముల జరుగుచున్నది.

లండన్ లో పోలిటికల్ విస్తారముగ జరుగును. లిబరల్ పక్షమువారు సంకారముగ స్వేచ్ఛార్యమునే గోరుటచే వారికి అయ్యు కలగు ననుచున్నార. చాలమంది స్త్రీల ఓట్లను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. సంరక్షక వర్తక స్వేచ్ఛావ్యాపార లాభవత్తులను సూచి స్త్రీలకు అధ్యక్షులు బోధించుచున్నార.

యూనైటెడ్ కింగ్డమ్ లో ఎన్నిక వర్తకముల సంఖ్య 21000000 ఇందులో 5000000 మంది స్త్రీలే.

కార్మిక పక్షమువారికి సహాయము

నేననలు యూనియను రైల్వే వారు ఎన్నికలనిమిత్తము 10,000 పానుల కొనగిరి.

బ్రిటిషు విధానము

రాజ్యాంగ విధానముల మగుట

వరాసుల దోహదము

లండన్, నవంబరు 20:— రాత్రి 11-50 ప్రెస్సు క్రికెట్ కాలిఫోర్నియా లెజిస్లేచరు చుట్టూ— బ్రిటిషు క్రికెట్ లో బాల్స్ గారి విధానము అతితీవ్రముగ ఉండింది. తమలాభమునే జూరుగిని యూరపును అధోగతి పాలుజేసి గుంకములను విధించి బాగుపడుటకు బాల్స్ గారు ప్రయత్నించుచున్నార. దీని కలన బ్రిటిషు రాజకీయ తర్కమును బాల్స్ గారు గుంకుగిరి పాదు చేయుచున్నారని ఈ ప్రతిపక్షానియున్నది. బ్రిటిషువారు కరానులతో రూపు, రైసులో సహకారముతో పనిజేసి తోడ్పడిన కృతాభిరుచు చూసి నన్నులను విధించి జర్మనులు ఆదాయమును కలగజేయునట్లు జేసియండిజాత మారి. యూరపులో మారకమును నిలుకడగ జేయుటకు వీలై యుండెడిది. జర్మనుల పోలిటికల్ సెనియారిటీ లో నైయుండెడిది. బ్రిటిషురాజనీతి భగ్నమును తమ జర్మనుల విషయములకు మరల ఎత్తుకొనియెదరు. అనంతరముగ తమ పోలిటికల్ సెనియారిటీని జేసికొని ఇప్పుడు చిక్కులను తొలగించుటకు వీలుతమంద బాల్స్ గారు కష్టపడుచున్నార. యూరపు ప్రసంగములలో దిగి ఉండ మనలాభమును మనము జూరుగిని మన జెప్పుటచే మంత్రివర్గమును తన పక్షమును తోడ్పడుచున్నారనుచున్నది.

ఆర్థిక విధానము

రాబర్టు సినియ ప్రభువు యభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 20:— నేను ఎల్లప్పుడు స్వేచ్ఛా వ్యాపారమునే ఆహ్వానించుచున్నాను. విదేశీ ప్రభుత్వములు ఎన్నడును అనుకోనట్లు అపారముగ హెచ్చుచేయుటచేన అప్పుడు మనము విదేశీయులకు పుష్కలములను పుష్కలములను సహాయముజేసి సౌకర్యములను జేయవచ్చును. ప్రస్తుతముకంటే చురుగ్గ మనసులకు విదేశీయులకు బోవుటకు ప్రయత్నించిన ఆర్థిక పోలిటికల్ స్వేచ్ఛావర్తకమునకు విదేశీయుల గారు. మన ఆర్థిక లాభము నిమిత్తము పన్నులను విధించిన ఆ సౌకర్యములను దోమినియను లకు గూడ వీల నీయరాదో తెలియజేస్తుంది. మంత్రివర్గము వారు వాతిసమితి తోడ్పడునట్లు కలయు నేను రాజీనెట్టును, సంకోచముతో వాటితో సహకారముగ పనిచేసెదనని రాబర్టు సినియ ప్రభువు గారు తెలియజేసిరి.

యూనియన్ లు సంరంభము

బాల్స్ గారు, డెన్వి ప్రభువు, అస్టిక్ చాంబర్లైన్, సర్ రాబర్టు హార్డెన్ గారు బర్మింగ్ హామె ప్రభువు యుపన్యాసమును వినుట కేలెందిరి.

కన్సర్వేటివు లండన్ ను ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడ వలెని బాల్స్ గారు ప్రోత్సహించిరి.

లండన్ లో కన్సర్వేటివుల బలమును గుంపించెద మని నమ్మకముగ డెన్వి ప్రభువు తెలియ జేసెను.

తమ ఉద్యోగములను సరే లేకపోయిన సరే ఈ ప్రభుత్వ మే మరల ఎన్నుకొనబడినను సరే అని బర్మింగ్ హామె ప్రభువు తెలియజేసెను. ఎన్నుకొనబడక పోయినను సరే సంరక్షక వర్తక వర్తకం అయిపోయి టెట్టి. అమెరికా ప్రాంతం ఇటలీ వారి విశ్వర్యములను గూర్చి బర్మింగ్ హామె ప్రభువు తెలియజేసెను. సాంఘికవాదులు తమకు కృత్యులనియు ఉపదేశ కరులనియు లిరుగు పక్షమువారి తోనే వివరములనుగ పనిచేసెదనని యు అస్టిక్ చాంబర్లైన్ గారు తెలియజేసిరి.

అల్బనీ వారు అస్టిక్ చాంబర్లైన్ బర్మింగ్ హామె ప్రభువుకు సహాయము చేయమనిరి.

సామాన్య అభివృద్ధి వర్తక యూనైటెడ్ వారికి ఓటుల నీయుడని లీకురు బ్రూక్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

చాలవరకు కన్సర్వేటివులే యుండు రనుచున్నార. సర్ ఎడ్వర్డు గ్రీన్ గారికి లిబరల్ పక్షమునా డ్రెసు, సహాయము చేయ వలె ననుచున్నాడు.

అమెరికన్ ల ఋణమును తీర్చు విధము

క్రొత్త మూచనలు

లండన్, నవంబరు 20:— రాత్రి 9-20 వాషింగ్టన్ నుండి ప్రెస్సు క్రికెట్ కాలిఫోర్నియా లెజిస్లేచరు చుట్టూ— ఇంతవరకు అమెరికన్ ల ఋణములను తీర్చుటకు ఏర్పాటు చేయని వారలకు త్వరలో ఏర్పాటు చేయవలెనని కాంగ్రెసువారు తెలియజేసెదరు. ఈ విషయముపై రాయబారములను జరిపెదరు.

ఈ విషయముపై సంపూర్ణముగ చర్చ జరుగుటకు కాంగ్రెస్ వారేర్పాటు జేసెదరు. ఇంతవరకు మిన్నుకున్న వారి ప్రభుత్వ బదులిచ్చి తీరెదరు. ఇదివరకెచ్చిన గడువు సగము అయి పోయినది. దిక్కు బ్రిటిషువారు మాత్రము ఋణమును తీర్చి జేసిరి.

కాంగ్రెస్ వారు ఇతరుల విషయముపై ప్రభుత్వమునకుటకు దిత్తి కలగజేయుటను అత్యవసరముగ నుండును. యూనైటెడ్ ప్రెస్సు వారు స్వలాభముతో పనిచేయుచున్నారనుట, యూనైటెడ్ ప్రెస్సు వారు స్వలాభములలో సహాయము చేసెదనని టుట్, పటాపంచలై పోవును. నిజమదు.

విదేశాంగ విధానవర్గమును మార్చవలె ననుట

లండన్, నవంబరు 20:— బాల్స్ గారు దినదినము తక్కువలను బన్ని పాదుచేయుచున్నార. మరల బాల్స్ గారు ప్రభుత్వము గాకలె ననుట పరాముతో జగదమును కొరుకు యెండు పరాములతో విడిపోవుట కనియె పరాముల అనుచున్నార. కర్తక గారు మాకుట బ్రిటిషువారిని సంబంధములను పాదుజేసి రనుచున్నార. గుంకులను గూర్చి ప్రస్తావించుచు బాల్స్ గారు అనుకోన్న వారిలో సగమునైన సాధించ లేదనుచున్నార. విదేశాంగ విధానమును కర్తక రాబర్టు సినియ ప్రభువుచేతిలో నుంచి తక్కువలను పొందుట కంటే తేమకరులకు మరలకు చురకరము యెండు మంచిదనుచున్నార.

జర్మన్ సమస్య

రాయబారుల తీర్మానము-వరాసులభయము

లండన్, నవంబరు 20:— రాత్రి 8/40 రాయబారుల సభ వారు ఇంతవరకు వాపుచేయుటచే పరాములు చాల అకాభంకులైని ప్రెస్సు క్రికెట్ కాలిఫోర్నియా లెజిస్లేచరు చుట్టూ— నేడే ఒకటింటికీ పూర్తియగు ననుకొనిరి. రాయబారులు చాల వరకు లొంగిపోయిరిని పరాములు కొంతభయపడిరి. అందుచే ఆ ఒకటింటికీ ప్రజలు వినుకుండక పూర్వము భృతవరచబడ వలె ననుచున్నార. నిరుటికంటే ఈ రెండు రోజులలో వాయిం చేరుగారు. చాల సఖ్యవాదముతో ప్రవర్తించిరి. 7 నుండి యెండు అకటలించిన మార్గము నుండి మరలను సహకారము రాకూడదని రాచకీయనేత్ర లనుచున్నార. అవోకేషను ఉత్తేజము యుమ్మరముగ బయలుదేరి వచ్చుదు దాని వాపు జే సెను. ఏకరణముగాదు. పోయింకరుగారు అన్ని ఆక్షేపణలకు బదులి ను గలరు. యెండు అనుకోన్న ప్రకారము తీవ్రవర్తన దీసికొన గూడదని జెప్పుటకు అందరును అంగీకరించెదరు.

జర్మన్ యువరాజు

సింహాసనమును వదులుకొనుట

జర్మన్ యువరాజు సింహాసనమును వదులుకొనిరియు ఇర్మక్ ప్రభుత్వమువారు కయిరను జర్మనీకి రావీయనియు ఇర్మకు అధికారి తెలుపుచున్నాడు.

ఇటలీ పలుకుబడి

లండన్, నవంబరు 20:— రాత్రి 11-40 రాయబారులు జర్మనులు మిక్సింగ్ లెనినీ పరిశీలనమున కంగీకరించనిపో అదనముగ జర్మన్ రాష్ట్రమును ఆక్రమించుకొనుటకు అంగీకరించకపోవుటకు కారణము 16 తేదీని ముస్కోవిగిగిచ్చి యువ వ్యాకమే యనుచున్నార. గ్రేట్ బ్రిటన్ లొంగిపోతున్న సు పరాముల ఇటలీ లొంగిపోయిరై ననుచున్నార.

జర్మనీకి సంబంధించిన అన్ని విషయములను గూర్చియు అంగ్లో ఇటలీ వారు ఒకటింటికీ జేసికొనెద రనుకొనుచున్నార.

రాయబారుల తీర్మానము

ను ఆయా ప్రభుత్వమువారు 20 వ తేదీని వ్యవహరించెదరు. ప్రెంచి ప్రతిక లన్నియు దీనిని హించుచున్నవి. మిక్సింగ్ లెనినీ సయోద్య సాగుటకు ఇది కుభనూచక మనిరి.

జర్మను యువరాజును బట్టి యియ్యవలెనని మిక్సింగ్ లెనినీ కొరకాదనియు కాని ఆయన సత్వర్తనకు జర్మనులు పూచీ జడలెనియు రా య బారులు తీర్మానించెదరు. నైని పరిశీలనము మరల ప్రారంభించుటకు ఒక తేదీని నిర్ణయించెదరు. మిక్సింగ్ లెనినీ ప్రజేక్షణను ఎంతవరకు జరిపించెదరో ముందుగనే తెలియజేసెదరు. మిక్సింగ్ లెనినీ అధికారులకు భయము రాకని జర్మన్ ప్రభుత్వమువారు అభయ మీయకలెనిరి. జర్మనులు దీని అంగీకరించనిపో మరకొన్ని చర్యను దీనికొనెదరు.

విస్తాగుసభ ఆపుజేయబడెను.

అస్ట్రేలియా నాకాదగము గూడ బ్రిటిషు దళముతో బయలుదేరును.

కనడా వర్తకము నిరుటికంటే ఎక్కువలను 172800000, దిగుబడులు 179000000 డోలరులు హెచ్చినవి.

జర్మనీకి 1400000000 లంగారు మార్కులను ఋణము నిచ్చుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

కాక్స్, ప్రభువు క్రిస్టన్ అయిన తరువాత సింగ పూతకేని అస్ట్రేలియా, హ్యూజలండుకేగును. కనడా గుండా మేమాసములో తిరిగి పోయెదరు.

వియన్నాలో కృతసాయ వర్తక కళాకాలం దున్న తులూలకు విద్యార్థులను గూడ పొమ్మక వలెనని ప్రారంభించి మూడునిమిషములలో యూదులకు విద్యార్థి అందరును లేచిపోవలె నని అంత్యసంజేక్షను నిర్మిరి. అప్రకారము పోలి విద్యార్థులను కొట్టి.

చెన్నపురి బజారుదరలు

నవంబరు 22-వ తేది గురువారము

1) ధాన్యములు

వరిదానం రూ 1-కి రు 45.0-0 మొదలు 55.0-0 వరకు

విధము	బస్తా	మొదలు	వరకు
పొద్దులు	రూ 1-కి	రు 45.0-0	55.0-0
పొద్దులు	రూ 1-కి	రు 45.0-0	55.0-0
పొద్దులు	రూ 1-కి	రు 45.0-0	55.0-0
పొద్దులు	రూ 1-కి	రు 45.0-0	55.0-0
పొద్దులు	రూ 1-కి	రు 45.0-0	55.0-0

2) పప్పు ధాన్యములు

పప్పులు	రూ 1-కి	రు 12.0-0	రు 18.4-0
పప్పులు	రూ 1-కి	రు 10.4-0	రు 10.8-0
పప్పులు	రూ 1-కి	రు 12.4-0	రు 12.0-0
పప్పులు	రూ 1-కి	రు 18.0-0	రు 18.12-0
పప్పులు	రూ 1-కి	రు 7.4-0	రు 7.0-0

3) నూనె వస్తువులు

నూనె	రూ 1-కి	రు 174.0-0	రు 176.0-0
నూనె	రూ 1-కి	రు 14.0-0	రు 24.0-0
నూనె	రూ 1-కి	రు 88.0-0	రు 65.0-0
నూనె	రూ 1-కి	రు 58.0-0	రు 60.0-0
నూనె	రూ 1-కి	రు 188.0-0	రు 184.0-0

4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర	రూ 1-కి	రు 280.0-0	రు 285.0-0
చిల్లర	రూ 1-కి	రు 215.0-0	రు 220.0-0
చిల్లర	రూ 1-కి	రు 90.0-0	రు 105.0-0
చిల్లర	రూ 1-కి	రు 40.0-0	రు 45.0-0
చిల్లర	రూ 1-కి	రు 60.0-0	రు 65.0-0

5) ఇసుక

ఇసుక	రూ 1-కి	రు 84.0-0	రు 85.0-0
ఇసుక	రూ 1-కి	రు 85.0-0	రు 88.0-0
ఇసుక	రూ 1-కి	రు 89.0-0	రు 90.0-0

6) లోహములు

లోహము	రూ 1-కి	రు 78.0-0	రు 81.0-0
లోహము	రూ 1-కి	రు 24.8-0	రు 25.0-0
లోహము	రూ 1-కి	రు 290.0-0	రు 295.0-0
లోహము	రూ 1-కి	రు 240.0-0	రు 245.0-0
లోహము	రూ 1-కి	రు 49.0-0	రు 49.4-0

7) రంగులు ఆలివరైను

రంగులు	రూ 1-కి	రు 185.0-0	రు 185.0-0
రంగులు	రూ 1-కి	రు 185.0-0	రు 185.0-0

దంతమార్మము - పండ్ల పోటు తీపులకు

మంచిపొడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 0-2-0

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మూత్రము మొదటిరకం కస్తూరి, మంతువపుపు, పచ్చకర్పూరము, అతినిజకారలగు వన

సారస్వతానందం:—రక్తగ్ధిని, బుద్ధివ్రసాదిని, భావకక్షితి హెచ్చించును. బుద్ధి 1 కి ధర రు 1.0-0.

బాలసుఖోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బాగుండును. దీనిని 0-12-0.

వనబీరక రసాయనం:—చిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుగునపుడు వాడెద. రు 1.0-0.

వారకజకేసరి లేవ్యాము:—సర్వవారములకు అలిమివంతులకు మలబద్ధము మొదలగువాటికి పెట్టినది చికిత్స రు 2.

మామోషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికి లెలియును. ఒకసారి మామోషధ కొనిన పిదప ఎన్నడును మామోషధ కొనినదిని

మామోషధములకు. పాశ్చాత్య వైద్యులకు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

మైసూరు:— 831 కంబెల్స్ట్రీట్, మైసూరు ముఖ్యమంత్రి. (బాంబి అఫీసుకుండి మోషధములు వి.వి. గా పంపవచ్చు.

వృత్తాంతలేఖలు

ముమ్మడివరం

శ్రీ సూరేశ్వర పుస్తకశాఖాగారము

ది 11-28 తేది శనివారము మా ముమ్మడివరం గ్రామ చుట్టుపక్కల కాలాభివృద్ధి:—గ్రామము నిర్మాణమునందు

ఈ గ్రామము నిచ్చట స్థాపించుట విషయములో గ్రామస్థులను అధికారులను ప్రోత్సహించి సభకు జనులంద

పిన్నట్ల సభ్యులకు, సభ్యులకు వందలములతోను జయభార్యలతోను భయముగను. (19-11-28)

విలూరు

సీతారామాంజనేయభమాజమువారి

సారంగధర ప్రదర్శనము

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

నవ్వుటిరాతి (19-11-28) విలూరు శ్రీ సీతారామాంజనేయ భమాజము వారు ప్రదర్శించిన సారంగధర ప్రదర్శనమును

పురుష: యును (వదర్శ రావు) హాసమ గారు

మను న సా కూడ అన్న? శనివ స్థలము

ప్రవేశము ఆయన బాలభార్యయందుగల బలమే (పేరుపూర్ణ మలగు హితభావములు అన్యోన్యభావములు పరావర్తి

మొత్తమునైన ప్రదర్శనకాలమునందు రాజసంక్రంద సారంగధర భూమికల ధరించినవారి భావ గానాది ప్రదర్శనములు

సురతిద్రావకము

సీసా 1-కి నెల రూ. 1-0-0 వి. పి. రూ. 1-4-0.

మూత్రద్వారమునుండి విషద్రవము మూత్రనాళము వరకు జోయి అక్కడ చిన్నపుడు అగుటవలన శరీరాగ్రము ఏర్పడును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

దేవాంగమహాజనుల కొక విజ్ఞప్తి

జ్వరహరి

సేనా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరిని అయిదుపూటలూ నేదించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణాద్వరములు మొదలగు నమస్త జ్వరములు మామను.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

సి. వి. రంగం శాస్త్రి

శ్రీవేంకటేశ్వర

ఆయుర్వేదకలాశాలా ప్రథమ వార్షికనివేదనము
బెజవాడ

శ్రీ. శివ సూరి నిర్ధారణ తర్ఫీదు ప్రకారము గురువారము
సత్వా సమస్త ప్రత్యాహారాంతరము మంగళము.

చిరకాలమునుండియు ఆయుర్వేద విద్యావచారము జేయు
శాఖ కుతూహలమునకు గాని, తగిన ప్రోత్సాహము లేకునే
కొంతకాల ముపేక్షాభావముతో నుండిరి. కాని ఈ కుతూహలము
మందలి యభిమానము పూర్తిగా నుండుటచే, విద్యాలయమును
స్థాపించు ప్రాముఖ్యతకావలసినను, ఈ రాజధానిలో నప్పటికి
అన్యురుగులుగ పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారిచే స్థాపించ
బడి ప్రఖ్యాతిగాంచిన 'శ్రీ చిన్నపూరి ఆయుర్వేదకళాశాలకు'
శ్రీయుతులగు లేలు ఎత్తేపెద్ది వానకీరామశాస్త్రి పంతులుగారు,
తిరుమల వారాణసిమూర్తిగారి సానుజ్ఞచే నొకవిద్యార్థికి
నెల 1-కి రు 10-0-0 చొప్పున బియ్యము వేరనము నిచ్చి 1925 నాటి
లో నుపసరిగిరి. మఱియు నిజమధ్యమత, ఒకరిద్దరు విద్యార్థులకు
అప్పటినుండియు, ఆయుర్వేదమును గలత్రుముండిరి. ఇట్లు
వాడవచ్చి చదివినవారిలో శ్రీ శివకుమార్తె వేంకటేశ్వర శాస్త్రి
గారు 1922 నాటిలో 'నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యార్థి' సం
బంధమును ఆయుర్వేదవికారదా పరిషత్తును కుత్తరు లైరి.

తదాది ఆయుర్వేదము సర్వసంపన్నమునకు బహు
మంది విద్యార్థులు తరుమగా నావద్యకు కచ్చుమందుటచేతను,
మన ఆంధ్రులందరియందు వేరొందు పాఠశాల లేని హేతువు
చేతను, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు కూడిలియును నీవెనవాడయం దొక
ఆయుర్వేదపాఠశాల నేర్పరచుట త్యాగశ్రమనియుహించితి
గాని, అట్టి మహాత్కారమును నాకై నేనే నెఱవేర్చుట నను
భీతితో, వెనుకంజవేసితిని. అటుపిమ్మట, అప్పటివైద్య శుభవు
లగు శ్రీమాన్ పండిత, డి. గోపాలాచార్యులుగారు వారి యన
సాహసాలందు నాకును నా సహాధ్యాయులకు నొక నిర్దేశిని
జూరజేరిన 'ఆయుర్వేదపాఠశాల కర్తవ్య' అను ఉపదేశము
నా ఆయుర్వేద ప్రచారోత్సాహమును మఱి తగ్గిజేసెను.
తదాది నాభాగ్యత అధిక మైనదనియెంచి, దానినిజేయించి విశే
షముగ యోచనజేయుచు, శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు యీ గ్రామ
మునకు విచ్చేసినప్పుడు, పాఠశాల ఏర్పాటుకై శ్రీ గోపురాల
శ్యామయ్యగారితోను మఱికొందఱు స్నేహితులతోను సంప్రదిం
చియు, అసమయమునకు తగుభవనము, పుస్తకములు మొదల లకు
నది లేక విరమించితిని గాని, ఆయుర్వేదము పాఠ్యాభ్యసన
ముతో పోటీగా నిర్వహించినన్ని, దాని నిజతత్వమును విద్యాభి
ములు కొందఱు గ్రహించినను, ప్రభాసామాన్యము నరీగా గ్ర
హించలే దనిన్ని, పలుకావుల పాఠశాలల నెఱవేర్చి విద్యార్థుల
కుపజేరించినగాని ఈ కార్యతత్వము వెల్లడిగా కరచున్న యీ
మొదలగు అంశములు ఎప్పటికప్పుడు నాభాగ్యతను, ఉద్యమ
మును దృఢపరచుటచే, తుట్టుతుదకు సాహసించి గతసంవత్సరం
విజయదశమిరోజున నేనిపాఠశాలను, నాతాలూకు ప్రత్యేకముగ
నున్న యింటిలో నిద్దరు విద్యార్థులతో మాత్రము ప్రారంభించితిని.
కాని పాఠశాల సంఖ్య క్రమక్రమముగ వృద్ధియై, యీ సంవత్సరం
జూలై నెల ప్రారంభమునకు 15 నుండి విద్యార్థులుండిరి. ఇంకను
రాదలచినవారు వెక్కువంది గలరు. గాని, తమ భవనవశతి
లేమిచే వారిని చేర్చుకొనకలగలేదని. ఈ విద్యార్థులలో కొం
డెలు స్వస్థముగాను, మఱికొందఱు ముమ్మియు సహజము
చేతను, భోజనాదినకరుల నేర్పడుచుగోనినారు. వీరికి నాచే ని
ఖా. అ. విద్యాపీఠపరిక్షలకు తగిన ప్రోత్సాహము గరచుచున్న
ది. మఱియు పాఠ్యాభ్యసనవైద్యపాఠము లకు శ్రీయుత పే. వెం
కటరామశాస్త్రి పంతులుగారు బి. యమ్. శివకుమార్తెగారు
పంతులుగారు పాఠ్యాభ్యసన వైద్యభోజనము నక్షత్రములను అపాటవి
ఫిజియాలజీ, మొదలగు విషయములు బోధించుచున్నారు.

మఱియు సంగ్రహారోగములేని విద్యార్థులకు సంస్కృత
భాషాపరిచయము కలిగించుట కొకపండితులు గలరు. ఈ ఉపా
ధ్యాయులు నాతోపాటు బాధ్యతకావించి అత్యంతాద్యముతో
నాకు జేయుచున్న సహాయమున కెంతయు కృతజ్ఞుడను.

ఈ కాలములో పూర్ణముగ ప్రత్యసంపన్నుడైన తదితర
గుర్జరానుజులను లేక యిట్టి పాఠశాలలకు స్థాపించి నిర్వ
హించుట కరుదురై ధము. ప్రభుత్వసహాయమున, ప్రభాసామా
యమునను యిట్టి మహాత్కారమునకు కార్యమును నిర్వహిం
చుట కత్పావశ్యకము. కాని జేరినవైద్యులను ప్రభుత్వమున

యను కడుదూరము. 'ఉస్మాన్' మిటి' బయలుజేరినవిరుట్ట,
జేరినవైద్యులకు కొంతకాలం జనించెను. గాని అదియు చాలా
మహాగారి కమిటికలనే వ్యర్థప్రయత్నమని సనరు కమిటికలనీ
కులలకు స్పష్టమగుచున్నది. ఇందుకు బట్టెల 15 దినములక్రిందకు
చెప్పు. పూరి ఆయుర్వేదప్రచారణి భవారితమున దాక్షులబిట్టి
తతిగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించిన ప్రకటనకే నిదర్శనము
యొన్నది. శ్రీ డి. డి. కె. గారు, అది 'ఉస్మాన్' మిటి' లో
శ్రీ కర్మలగానుండి ఆకమిటి శోకినవైద్యములకు ఉపకారి
యగునని నిర్ణయించారు గాని వారికే యిప్పుడు నిరాశజనించినది.

ఈ పరిస్థితులలో ఆయుర్వేదము శేవలము ప్రభాసమా
యము నపేక్షించియున్నది మేము తెప్ప నక్కరలేదు. ప్రభా
సామాన్యమునకు జేరినవైద్యమునకు వర్తమాదరము గలిగియు
న్నదనుటకు సుడిచుములేదు. కాని, యితరభర్త కార్యములవల్ల,
ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి సహాయము చేయుటలో నలవాటుపడి
యుండలేదు. ఆయుర్వేదమునందలి భరమార్గమును పూర్తిగ
ప్రభాసామాన్యము గ్రహించియుండలేదు. ఈ కారణములచే
ఆయుర్వేదమునకు తగినంత ప్రోత్సాహము గలుగుటలేదు.

అయినను, నాబోంట్లు అంతయు అరుపు లే సవరములేక
శ్మయముగ జేయదగినవని చాలభాగ ముండుటచే, ఇట్టి మహా
త్కార్యమునకు అతిసాహసముతో ప్రారంభించవలసివచ్చెను.
ఈ కలాకాల ప్రస్తుతము నడచుచున్న తిరుమల సాధారణముగా
విద్యార్థులకు భోజనముగాక నె 1-కి బియ్యమునకు రూ. 2-0-0
కావలసివచ్చెను యొన్నది. కాని, యిప్పుటి యపాధ్యాయులు
లందఱు ఉచితముగ విద్యార్థులకు రు. 1-0-0 చేతను, నేటివరకు
కలాకాల అద్దెలేకుండ నా స్వీయగృహముననే యుండుటచేతను,
యితర భరితములన్నియు నాచే నడుర్చి పండుటచేతను, పర
ద్రవ్యముననే నితరర కపేక్షించియుండలేదు.

కాని కలాకాల నూతన భవనసర్వాధిక్షానకము, అందుకు
కావలసిన ఉపాధ్యాయులు పరిరమలు మొదలగువాటి కేమి
విద్యార్థి వేతనములు భోజనసమగ్రము వగైరాలకేమి, అధికముగ
ద్రవ్యము కావలసియున్నది. నే నిదివరకు పరద్రవ్యసహాయమును
పొందియుండలేదు గాని, భావికాలముందు అపేక్షింపవలసివచ్చెను.
కలాకాలకు గావలసిన పరిరమలన్నియు ద్రవ్యాధిమై యుం
డుటచే, ఆయుర్వేదాభిమానులందఱు తమతమ కైకొనిది ద్రవ్య
సహాయము జేసిచో కొలదికాలములోనే యీ పాఠశాల అభి
వృద్ధిజేంది మన ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు అదర్శకలాకాలగ నుండి
జేరినవైద్యులకు సుడిచుములేదు.

ఈ పాఠశాల వాక, ప్రస్తుతము మహాభాగ్యలో, తిరు
పతిలో నొక పాఠశాలయు, చెన్నపురిలో నొకటియు గలవు.
కాని యిట్టిపాఠశాల లేనియో కావలసియున్నది. గాన, ఒకటి
కొంటిలో స్థాపించెదక, యోపినకొలది పాఠశాలలను నెలకొల్పి
ఆయుర్వేదమును వృద్ధిపరచుట మనవిధియై యొన్నది.

ఈ కలాకాల విద్యార్థుల భోజనవశతినను యితర
విషయములలోను నాకు తోడ్పడుచున్న మహాసాయులకు నా
కృతజ్ఞతావందనము లర్పించుచున్నాను.

నోరి రామశాస్త్రి,
బెజవాడ. శ్రీ. పే. కలాకాలాధ్యక్షుడు.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజి 0-5-0 మాత్రమే.
అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, శిశుగారి
వలన పగిలి నీరుకాయటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తైలమును రాచిన పగుళ్లను జలపోయి మంచివర్తము రాగల
దు. పగుళ్లనొప్పియు నయచును. స్వల్పకాయము. కాలి పగు
ళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.
అమ్మకొంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పాలనుగంధతైలము

ఇది రక్తికుడి, శ్రేష్ఠమయినది సహాయములు, కేవల
పాడలు, మున్నెలు, చక్కెరగములు, కీర్ణనొప్పలు, మొదలగు
కాటిని ఖండించును. 4 డబ్బీల చాలును.
20 రు. డబ్బీ 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
కూమ్మండలతైలము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్లుతీత, మలబద్ధము, కడు
పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
చాలును. 20 రు. డబ్బీ 1-4-0 2 రు. వి. పి. 0-8-0
పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(1921-2)

బంగారు వెండి వగైరా నిలం

నోటి ను

తిరుమల తిరుపతివగయిరా జేవస్థానములలో
1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల మొదలు 1923 వ
సం॥ అక్టోబరు నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగయి
రావస్తువులు యాదిగువ కనుపరచిన వాటిని 1923
వ సం॥ నవంబరు నెల 26 వతేది సోమవారం పగ
లు 12 గంటలు మొదలు తిరుపతి జేవస్థానం ఖ
జానావద్ద ఆవిష్కరమును తరువాత యేలం పూర్తి
అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి
లేయింపవేయబడును. యేలంలో సవాలు చేయగోరు
వారు జేవస్థానం కచ్చేలో ముందుగా రు 100-0-0
య్యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో సవాలు చేయవల
సినది.

యేలములో సవాలు ఖాయువరచబడిన విష
యమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మం
జూరు ప్రకారపు సాదరైన తేదిలాగాయతు 30 దిన
ములలోపల సవాలు మొత్తమును కట్టించి లాట్లను
పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు
కొనినియెడల వాయిదా మీరిన తేది లగాయతు 30
దినములవరకు న॥ లాట్లను- అమానత్తులో ప్రాచుడ
కుగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు (1-కి రు
2 యలు) రెండురూపాయలు జరిమానా చెల్లించి
లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల
న॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే జేవ
స్థానమునకు కలిగిన నష్టమును క్రమక్రమకారం అనలో
సవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

(1) బంగారు ధరా 1 కి 80 కులములవంతున	రు 1827
(2) బంగారు వాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(3) వెండి ధరా 1000 కులములవంతున	రు 7596
(4) వెండి వాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(5) వలీమూసాయలు	రు 16080
(6) కేరడరూపాయలు ధరా 1000 వంతున	రు 2985
(7) కేరడరూపాయలు వలీమూసాయలు	రు 482
(8) తామ్రము వలీమూసాయలు	శేర్లు 1081
(9) రాగినగైరా పాత్రలు కలాటుగా	శేర్లు 855
(10) వత్తుములు వగైరాలు	—
(11) కర్పూరమునగైరా జినికె చిల్లరసామానులు	—

జేవస్థానం ఆఫీసు } (సం) సి. వొరస్టామిలయ్య,
17 11-23. } కలెక్టర్ విచారణకర్తలువారు.

అన్ని రకముల నెప్ట్యూ ఫాన్ టన్ కలములకు

గోదావరి జిల్లాకు మాకు 25-9-28 వ తేదినుండి,
సో లో వ జి స్పి ని
ఇంగ్లీషు నైట్ అండ్ మోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీ
వా రిచ్చియున్నారు. గాన టోటగాను, చిల్లరగాను కొనదలచిన
వర్తకులు, యితరులు మాకు వ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు
తెలుపబడును.
ఇంకా మావద్ద స్టేషనరీ సామాను పెట్రోలు లాంపు
వగైరా సరసమైన ధరలకు విక్రయించు చున్నాము.
వై. కృష్ణమూర్తి అండు సన్యు,
జనరల్ వర్తకులు, మెయిక్ కోడ్డు, రాజమండ్రి.

హిందీ - తైలుగు

చాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0
తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
జిలయిన సులభతైలిని ప్రాయశఙ్గించు.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
7, రంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక ముద్రక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చపనులు
సుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు
చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుచే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కమినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, కిరో మాండ్య మున్నను, యిది దివ్యమృతము

వెంట్రుకలు ఇట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకల పురుల యొప్పటి మెత్తదనమును గల్గి జట్టువలె నుండి మెరయ నుండును.

ఈ రోజున దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుకట్టియున్ననో కనిపెట్టుడు

కమినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

వల బుడ్డి 1-కి ర్య రూపాయి. డి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వొట్టలలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ఓటో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన నుణ్ణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 13 ధర ర్య 2-0-0

క్రాసు బుడ్డి 13 ధర ర్య 0-12-0

క్రాసు బుడ్డి 1-కి ధర ర్య 0-8-0

ఇది నందు అచ్యుతాచరితవద్దనున్న; శరతు అమృతాంజనమునాదా దొరకును. లేకున్న,

నాలు మొజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి.

మెన్స్ రిజిమి

నేర్చుకొనుడు

మా “సమ్మోహనము”

పుస్తకము చదువుడు

వెల రెండు రూపాయలు మాత్రమే కాదు
వ్రాసినచో యితర వివరములు తెలుపబడును.

అడ్రెస్-ప్రాధెనర్, నేఖర్, మెన్సరిజ్, ఏలూరు.

హిందూగృహము 12 అక్షరాలు.

వైండు!! ప్రహసనములు 204 పేజీలు

- 1 బాకముడి.
- 2 బ్రాహ్మణచేదస్త్రము 8 పెండ్లిమాపులు
- 4 తాళములు 5 కట్టు బొట్టు 6 ప్రాకటత్త కొత్తకోడలు
- 7 గయ్యలిగారి 8 పాతికోబలపాడు పెత్తనం 9 ములి
- ముడు 10 తమాసావరకుము 11 స్త్రీలమీటింగు 12 పీట
- లమీదపెండ్లి 13 బుడబుక్కులవాడు 14 దొంగసంస్కార
- 15 ఝుట్కాపైద్యం 16 సారకావ్యాసములపరకాయపతే
- ము 17 మక్కాకాటుకు చెప్పుచెప్పు 18 నూగుగులో గుద్దులాట
- 19 ఆంధ్రమహాజన కరిషదారాధనము 20 మందులమారి
- రాధయ్య 21 నాజుకలిద్ద 22 నూలులోకేవాదేషు.

మంజువాణీవెన్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

“బైరాగి చిటికీలు”

ఇందు గొప్పమహాత్ములగున సంప్రాప్తమైన ఆచార
పరమసాంస్కృతికము, శుద్ధక్రియలు, అద్భుత వైద్యరహస్యములు
గలవు. ఈగ్రంథము జాతీయకావ్యమై ప్రచురింపబడినది.
ఇది క్రమియి టను కిప్పుకవుండరిగిన దని యొ సారి చదివిన తెలి
యను. ఎల్లరకును బోధపడును. ముఖ్యతెలిసి వ్రాయబడినది.
తప్పక చదువుడు. ఇందలి పరమసాంస్కృతికము చేసి ముఖంపుడు.
ఒక ప్రతి పోస్టుపట్టుకాక 0-8-0. 1098

“చెండు ప్రతులు ఒకేసారి కొనిన పోస్టుపట్టుకాక చిరకము.”

ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

అంధసోదకులచే చేయబడినది. మొలంబుడి.

వెంటనే ధరలకాదులాగున వ్రాయుడు.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లోక్ మేకర్స్ etc.

వెదాపురం. (గోదావరికట్ట)

8081 తెలిగ్రాఫిక అడ్రెసు: “ఇండస్ట్రియల్” వెదాపురం.